

संक्षिप्त

‘गो ग्रीन ’ सेवा निवडल्यास वीजबिलात सूट

मुंबई : ‘ गो ग्रीन ’ सेवेचा पर्याय निवडल्यास वीजग्राहकांना एकरकमी १२० रुपयांची सूट पहिल्या महिन्याच्या वीजबिलात देण्याचा निर्णय महावितरणने घेतला आहे. नववर्षापासून ही सवलत लागू होणार आहे. महावितरणकडून ह्य्हककागद वाचवा, पर्यावरण वाचवाह्यह्न या संकल्पनेनुसार गो-ग्रीन सेवा राबविण्यात येत असून ग्राहकांना दरमहा छापील बिलाऐवजी ईमेलद्वारे बिल पाठविण्यात येते आणि दरमहा १० रुपये सवलत दिली जाते. यापुढे पहिल्याच बिलात बारा महिन्यांच्या सवलतीचे १२० रुपये एकरकमी दिले जातील. महावितरणच्या तीन कोटी लघुदाब ग्राहकांपैकी अद्यापपर्यंत चार लाख ६२ हजार म्हजणजे १.१५ टक्के ग्राहकांनी या सेवेचा पर्याय निवडला आहे. हे प्रमाण वाढविण्यासाठी एकरकमी सवलत देण्यात येणार आहे.

दिनदर्शिका

बुधवार, १ जानेवारी २०२५
भारतीय यो ११ पीष शके १९४६
मिती पीष शुक्लपक्ष द्वितीया
उत्तर रात्री दोन ०२:१५ पर्यंत.
नक्षत्र : उत्तराषाढा २३ : ४६ पर्यंत.
चंद्र : मकर
सूर्योदय : ०७ : १३
सूर्यास्त : १८ : १२
• जेष्ठ : घराची ओढ राहील.
• वृषभ : लाभदायकदिवस.
• मिथुन : चर्चा करणे टाळा.
• कर्कट : जोडीदर मदत करेल.
• सिंह : सकारात्मक विचार करा.
• कन्या : शुभकार्य घडेल.
• तूळ : सुखसंचालन करात.
• वृश्चिक : मार्गदर्शन मिळेल.
• धनु : ष्वत्तीचा फायदा होईल.
• मकर : निर्णय क्षमता उतम राहील.
• कुंभ : धरसोड वृत्ती टाळा.
• मीन : सन्नायान वाटेल.

शुभ राशी : वृषभ , मीन

२०२४ सर्वात उष्ण वर्ष

तापमानात सरासरी १.५ अंश सेल्सिअसने वाढ

झाली आहे. गत वर्षात ४१ दिवस उष्णतेच्या तीव्र झव्जांचा सामना करावा लागला, तर १३० दिवस लोकांनी उकाडा, उष्णतेच्या झव्जा अनुभवल्या. लहान बेटे, विकसनशील देशांना तापमान वाढीचा जास्त फटका बसला. असे युरोपियन क्लायमेट एजन्सी कोपरनिकसने म्हटले आहे. वर्षभरात हवामान प्रकोपाच्या (टोकाचे हवामान. अति उष्णता, अति थंडी, अतिवृष्टी) २१९ घटना घडल्या. या घटनांत ३ हजार ७००

हवामान बदलामुळे जगभरातील लाखो लोकांना विस्थापित व्हावे लागले. उष्णतेमुळे आरोग्याचा प्रश्न गंभीर झाला. अति थंडी, अति उष्णता, अतिवृष्टीमुळे पूर, चक्रीवादळ आणि दुष्काळामुळे लोकांपुढील समस्या वाढल्या आहेत. जीवार्थम ईंधन जाळत राहिल्यास आणि दरवर्षी सरासरी ०.०५ अंश सेल्सिअसने तापमान वाढ होत राहिल्यास २०४० पर्यंत परिस्थिती अतिशय गंभीर होईल.

- डॉ. फ्रेडरिक ओटो, प्रमुख, वर्ल्ड वेदर अ‍ॅट्रिब्युशन

जणांचा मृत्यू झाला असून, लाखो लोकांना विस्थापित व्हावे लागले आहे. भारतासह पाकिस्तान, दुबई, ब्राझील, व्हिएतनाम आणि मोरोक्कोच्या वाळवंटात अतिवृष्टीमुळे महापुराच्या घटना घडल्या. २०२४ या वर्षाने नजीकच्या भविष्यातील मोठ्या आणि विध्वंसक हवामान बदलाची चुणुक दाखवली आहे. वर्ल्ड वेदर अ‍ॅट्रिब्युशन या हवामानविषयक संस्थेनेही वरील माहितीला दुजोरा दिला आहे.

सलग १३ महिने उष्णतेची लाट
आफ्रिकन देश सुदान, नायजेरिया आणि कॅमेरूनमध्ये तीव्र उष्णतेमुळे उद्ध्वलेल्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे दोन हजारांहून अधिक लोकांचा मृत्यू झाला. लाटेने उत्तर कॅलिफोर्निया, डेथ व्हॅलीत कहर केला. दक्षिण आणि पूर्व आशियाई देशांमध्ये तीव्र उष्णतेमुळे शाळ बंद ठेवाव्या लागल्या होत्या. एल- निनो आणि हरित वायू उत्सर्जनामुळे तापमानवाढ झाल्याचे जागतिक हवामान संघटनेने म्हटले होते.

भायखळा, बोरिवलीतील ७८ बांधकामे थांबविण्याची नोटीस

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : मुंबईतील खालावलेला हवेचा दर्जा सुधारण्यासाठी मुंबई महानगरपालिका प्रशासनाने कठोर पावले उचलण्यास सुरुवात केली आहे. बोरिवली पूर्व व भायखळा येथील हवा अतिवाईट श्रेणीत गेल्यामुळे तेथील बांधकामे बंद करण्याचे आदेश महापालिका आयुक्त भूषण गगराणी यांनी सोमवारी दिले होते. त्यानुसार, महापालिका प्रशासनातर्फे भायखळा आणि बोरिवलीतील ७८ बांधकामांना मंगळवारी काम थांबविण्याच्या नोटीस बजावण्यात आल्या. यात बोरिवलीतील ४५, तर भायखळा परिसरातील ३३ बांधकाम ठिकाणांचा समावेश आहे.

गेल्या अनेक दिवसांपासून मुंबईतील हवेचा दर्जा खालावला असून मुंबईकरांच्या आरोग्याचा प्रश्न ऐरणीवर आला आहे. महानगरपालिका प्रशासनाने हवेचा

दर्जा सुधारण्यासाठी विविध उपायोजना राबविण्यास सुरुवात केली आहे.

बांधकाम प्रकल्पांमुळे होणारे प्रदूषण कमी करण्यासाठी महानगरपालिका आयुक्त आणि प्रशासक भूषण गगराणी यांनी पुढाकार घेत २८ मुद्द्यांची सविस्तर मार्गदर्शक सूचना जारी केली आहे. तसेच, प्रकल्प प्रवर्तक/इमारत विकासक आणि स्थापत्य प्रकल्प (यांत्रिकी व विद्युत) कंत्राटदारांना पर्यावरण व्यवस्थापन योजना (ईएमपी) तयार करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभागाने गेल्या महिनाभरात मुंबईतील एकूण ८७७ बांधकाम प्रकल्पांची पाहणी केली. तसेच, २८ मुद्द्यांच्या मार्गदर्शक सूचनांचे पालन होत आहे की नाही, याची तपासणी केली.

मात्र, अनेक ठिकाणी नियमांची पायमल्ली होत असल्याचे निदर्शनास आले. नियमांचे

‘समीर अ‍ॅप’मध्ये तांत्रिक बिघाड

मुंबई : केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या ‘समीर अ‍ॅप’वर तांत्रिक अडचणींमुळे मंगळवारी दुपारपासून मुंबईचा हवा गुणवत्ता निर्देशांक दिसत नसल्याचे समोर आले. यामुळे वर्षाखेरला हवा निर्देशांक जाणून घेता आला नसल्याची खंत मुंबईकरांनी व्यक्त केली.

केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या ‘समीर अ‍ॅप’च्या माध्यमातून देशभरातील १०० हून अधिक शहरांसाठी दैनंदिन हवेच्या गुणवत्तेची माहिती देण्यात येते. या अ‍ॅपवर नागरिकांना हवा प्रदूषणाबाबतच्या तक्रारी देखील करता येतात. प्रदूषण मापनासाठी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाची १४ केंद्रे, भारतीय उष्णदेशीय मौसम विज्ञान संस्था, पुणे यांची ९ केंद्रे तर पालिकेची ५ केंद्रे मुंबईत स्थापन करण्यात आली आहेत. या केंद्रांवरील हवा निर्देशांक समीर अ‍ॅपवर दरदिवशी मिळतो.

रस्त्यावर नव्याने चर खोदण्यास महापालिकेची मनाई

मुंबई : मुंबईत मोठ्या प्रमाणावर सुरू असलेली विकासकामे, बांधकामे यासह हवेतील बदलामुळे वायू गुणवत्ता स्तर खालावल्याचे निदर्शनास आले आहे. वायुप्रदूषण नियंत्रणात आणण्यासाठी महानगरपालिकेने तातडीच्या, अल्पकालीन आणि दीर्घकालीन उपाययोजना लागू केल्या आहेत. यावाच एक भाग म्हणून महानगरपालिकेने रस्त्यावर चर खोदण्यासंदर्भात नवीन धोरण जाहीर केले आहे. त्यानुसार, मुंबईत रस्त्यावर चर खोदण्यास मनाई करण्यात आली आहे. पाणी पुरवठ्याच्या मुख्य जलवाहिन्यांच्या दुरुस्तीचे काम वगळता नवीन चर खोदण्यास परवानगी दिली जाणार नाही, असे महानगरपालिका आयुक्त आणि प्रशासक भूषण गगराणी यांनी मंगळवारी स्पष्ट केले. चर खोदण्याच्या कामासुळे वायुप्रदूषणात वाढ होत असल्याचा निष्कर्ष काढण्यात आला आहे. या कारणास्तव धूळ प्रतिबंध कार्यवाहीसाठी चर खोदकामास मनाई करण्याचे आदेश भूषण गगराणी यांनी सर्व प्रशासकीय विभागांचे सहाय्यक आयुक्त, रस्ते व वाहतूक विभागाचे उप प्रमुख अभियंता यांना दिले आहेत. ही मनाई पुढील आदेश येईपर्यंत लागू असेल.

उल्लंघन करणाऱ्या २८६ बांधकाम प्रकल्पांना महापालिकेने आतापर्यंत कारणे दाखवा आणि काम थांबविण्याची नोटीस बजावली.

दरम्यान, भायखळा आणि बोरिवली पूर्व भागातील हवा अतिवाईट श्रेणीत गेल्यामुळे येथील नागरिकांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. त्यामुळे

वजनदार पत्र्यामुळे समृद्धी महामार्गावर वाहने ‘पंकचर’

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गावरील वाशिम येथे रविवारी २० हून अधिक वाहने टायर पंकचर झाल्याने बंद पडली. काही समाजकंटक समृद्धी महामार्गावर खिळे टाकून वाहने पंकचर करीत असल्याचा आरोप यांनिमित्ताने होत होता. मात्र, हा आरोप महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने (एमएसआरडीसी) फेटाळून लावला आहे. समृद्धी महामार्गावर कोणीही खिळे टाकलेले नाही. समृद्धी महामार्गावर वाशिम येथे रविवारी रात्री एक अतिशय वजनदार पत्रा पडला होता. या पत्र्यावरून वाहने गेल्यामुळे टायर पंकचर झाल्याचे उघडकीस आले आहे.

वाशिम येथे समृद्धी महामार्गावर रविवारी रात्री वाहने बंद पडण्यास सुरुवात झाली. काही मिनिटांतच २०

हून अधिक वाहनांचे टायर पंकचर झाल्याचे निदर्शनास आले. यासंबंधीची माहिती मिळताच संबंधित अधिकारी-कर्मचाऱ्यांनी घटनास्थळी धाव घेतली. येथून जाणाऱ्या एका ट्रकमधील वजनदार लोखंडी पत्रा येथे पडला होता. त्यावरून गेलेली वाहने पंकचर झाल्याचे निष्पन्न झाले. दरम्यान, अधिकाऱ्यांनी तत्काळ रस्तारोधक उभारून घटनास्थळचा भाग वाहतुकीसाठी बंद केला. त्यानंतर मालेगाव पथकर नाक्यावरून क्रेन मागवून पत्रा हटविण्यात आल्याची माहिती एमएसआरडीसीकडून देण्यात आली. टायर पंकचर झालेल्या वाहनांचे वाहनचालक आणि प्रवाशांसाठी खाण्यापिण्याची सोय करून त्यांना सुरक्षित ठिकाणी रस्त्याच्या एका बाजूला बसविण्यात आले. तसेच, वाहनांची योग्य ती दुरुस्ती करून देण्यात आली.

घर असतानाही पात्र २१ झोपडीवासींची घरे जप्त

मुंबई : झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेत घर मिळालेले असतानाही बनावट कागदपत्रे सादर करून पुन्हा पात्रता करून घेणाऱ्या २१ जणांना वितरित झालेली घरे ताब्यात घेण्याची प्रक्रिया प्राधिकरणाने सुरू केली आहे. याबाबत सध्या सुनावणी सुरू असून लवकरच ही घरे ताब्यात घेतली जातील, असे प्राधिकरणाने एका पत्रकाद्वारे स्पष्ट केले आहे. नैसर्गिक न्यायानुसार या २१ जणांना सुनावणीची संधी देण्यात आली आहे, असेही त्यात नमूद करण्यात आले आहे.

घर मिळालेल्या झोपडीवासीयांच्या नावे पुन्हा नव्याने पात्रता करून घेण्याचा नवा चोटाळा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणात उघड झाल्याचे वृत्त ‘लोकसत्ता’ने बुधवारी दिले होते. या वृत्ताची दखल घेऊन ही सर्व घरे प्राधिकरणाकडून ताब्यात घेण्याची कारवाई सुरू असल्याचे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

टीजेएसबी सहकारी बँक लिमिटेड.

प्रस्तुत

लोकसत्ता

यशस्वी भव!

१९५

धनवृद्धी योजना

१८१ दिवसांसाठी

सर्वाधिक व्याजदर

७% वार्षिक*

आजच गुंतवणूक करा !

FIXED DEPOSIT

टीजेएसबी सहकारी बँक लिमिटेड.

Bharose ka Bank Bhavishya ka Bank

www.tjsbbank.co.in

Toll Free: 1800 266 3466/1800 103 466

अंकगणित कृतिपत्रिका (पुढे चालू)

प्र.4) 2)दोन भ्रमणध्वनींची (mobile phone) किंमत ₹ 32,000 आहे. असे 13 भ्रमणध्वनी संच खरेदी केले, तर एकूण किती रुपये लागतील ?

उकल: रीत - 1 : 13 भ्रमणध्वनींची किंमत x रुपये मानू. भ्रमणध्वनींची संख्या व त्यांची किंमत यांमध्ये समप्रमाण आहे. म्हणून त्यांचे गुणोत्तर मांडून समीकरण तयार करू.

$$\therefore \frac{2}{32000} = \frac{13}{x}$$

$$\therefore 2x = 13 \times 32000 \; \ldots (\text{दोन्ही बाजूंना } 32000x \text{ ने गुणले.})$$

$$\therefore x = \frac{13 \times 32000}{2}$$

$$\therefore x = 13 \times 16000 = 208000$$

$$\therefore 13 \text{ भ्रमणध्वनींसाठी } ₹ 2,08,000 \text{ लागतील.}$$

रीत - II : 2 भ्रमणध्वनींची किंमत ₹ 32000

$$\therefore 13 \text{ भ्रमणध्वनींची किंमत } ₹ x \text{ मानू.}$$

$$\therefore 2x = 13 \times 32000$$

$$\therefore x = \frac{13 \times 32000}{2} = 208000$$

$$\therefore 13 \text{ भ्रमणध्वनींसाठी } ₹ 2,08,000 \text{ लागतील.}$$

3) ल.सा.वि. काढा : 78, 104

उकल: रीत - I: आडवी मांडणी

78	= 2 × 39
	= 2 × 3 × 13
104= 2 × 52	
	= 2 × 2 × 26
	= 2 × 2 × 2 × 13
सामाईक अवयव = 2, 13; असमाईक अवयव = 2, 2, 3	
लसावि = सामाईक अवयव × असमाईक अवयव	
78 व 104 यांचा लसावि = (2 × 13) × (2 × 2 × 3) = 312	

रीत - II: उभी मांडणी

2	78	104
13	39	52
2	3	4
	3	2

4) पुढील पदावली सोडवा : 40 × 10 ÷ 5 + 17

$$\textbf{उकल : } 40 \times 10 \div 5 + 17 = 400 \div 5 + 17$$

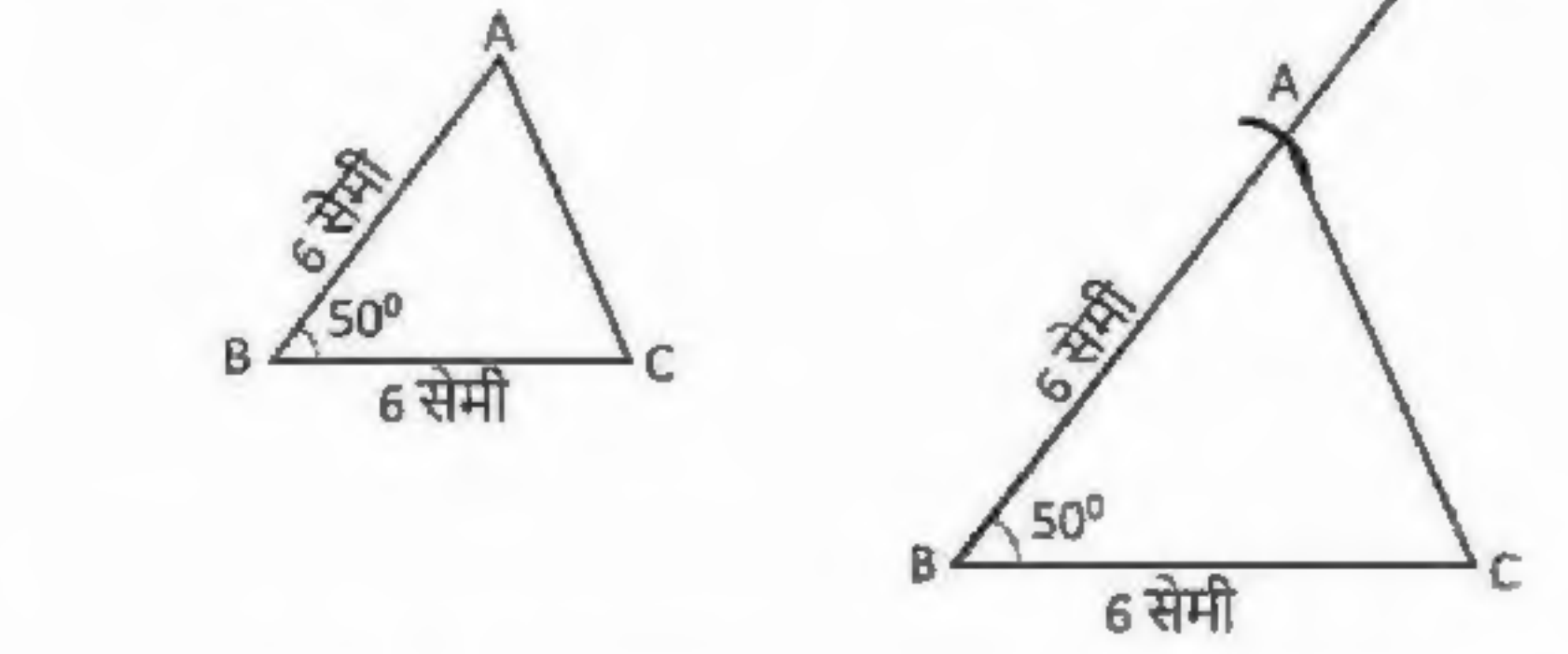
$$= 80 + 17$$

$$= 97$$

इयत्ता दहावी, एस.एस.सी. बोर्ड : पूर्वपरीक्षा उत्तरांसह सराव कृतिपत्रिका

5) △ABC मध्ये m∠B = 50º, ℓ (AB) = ℓ (BC) = 6 सेमी तर △ABC ची रचना करा.

उकल: कच्ची आकृती:

प्र 5) खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. 12

1) एका वसाहतीतील प्रत्येक कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या पुढे दिली आहे. त्यावरून वारंवारता सापणी तयार करा.

5, 4, 5, 4, 5, 3, 3, 3, 4, 3, 4, 3, 4, 2, 3, 4, 2, 2, 2, 4, 5, 1, 3, 2, 4, 5, 3, 3, 2, 4, 4, 2, 3, 4, 3, 4, 2, 3, 4, 5, 3, 2, 3, 2, 4, 5, 3, 2, 3, 2.

कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या	ताळ्याच्या खुणा	वारंवारता
1	I	01
2	III	13
3	IIII	16
4	IIII	13
5	IIII	7
एकूण वारंवारता N = 50		

2) शालिनीचे वय दीपांकरच्या वयापेक्षा 12 ने कमी आहे. दोघांच्या वयाची बेरीज 112 वर्षे आहे. तर दोघांची वये शोधा.

उकल: दीपांकरचे वय x वर्षे मानू.
∴ शालिनीचे वय (x - 12) वर्षे होईल.
प्रश्नात दिलेल्या अटीनुसार,
x + (x - 12) = 112
∴ x + x - 12 = 112
∴ 2x - 12 = 112

वारंवार नाक शिंकरणे हानीकारक !

नवी दिल्ली : बदलत्या हवामानामुळे जवळपास प्रत्येकालाच सर्दी आणि खोकला होतो. त्यातून आपण दिवसातून किती वेळ नाक शिकरतो याची मोजदाद ठेवणे कठीण असते. त्यामुळे आपल्या नाकाखालील त्वचेची जळजळ होऊ शकते आणि ते आरोग्यासाठी अत्यंत हानीकारक असू शकते. त्यावर वेळीच उपचार करणे आवश्यक असते.

याबाबत सविस्तर माहिती दिली आहे. त्या म्हणाल्या की, अर्लजीमुळे अनुनासिक मार्गाची जळजळ होऊ शकते आणि जेव्हा

लवचीकता संपते आणि वारंवार त्वचा घासल्याने नाकातील घडी वाढते.

या घडीच्या निर्मितीमुळे नाकाची त्वचा अत्यंत संवेदनशील होऊ शकते आणि हे रेशांच्या रूपात दिसू शकते. काही वेळेला ते दुरुस्त करण्यासाठी प्लास्टिक शस्त्रक्रियादेखील करावी लागते. म्हणून शक्य तितक्या लवकर या घडीचा प्रतिबंध आणि उपचार करणे महत्वाचे आहे. यावर प्रतिबंध करताना नाक पुसण्यासाठी टिशूज वापरा, रेटिनाईड्स किंवा लाइटनिंग एजंट्स क्रोमस वापरून घडीवर उपचार करा, गंभीर प्रकरणांमध्ये त्वचातज्ज्ञांचा सल्ला घ्या, मूळ कारणे समजून घेऊन मगच तज्ज्ञांच्या सल्ल्याने उपचार करा, असे डॉ. कोहली यांनी सांगितले आहे.

ठेवींवर आकर्षक व्याजदर

सर्वसाधारण/संस्था ठेवीदार **7.60%** **8.00%** (मॅगनेट वेब) (दिवस दर)

मुदत : १३ महिने

दिव कॉसमॉस को-ऑप. बँक लि. (भारतियन सेल्युलर बँक) (अधिक वार सुलभ)

Toll Free No.: 1800 233 0234

अनुनासिक मार्ग सुजतो, तेव्हा लोक सहजतेने नाक शिकरतात, तेथील त्वचेवर ताण देतात. त्यामुळे कालांतराने तेथील त्वचेची

डिजिटल अटक करून सव्वा कोटींची फसवणूक

लोकसत्ता खास प्रतिनिधी

मुंबई : गोरगाव येथील ६८ वर्षीय महिलेला डिजिटल अटक करून त्याच्या बँक खात्यातून सव्वा कोटी रुपयांची सायबर फसवणूक करण्यात आल्याचा प्रकार घडला आहे. हैदराबादमध्ये घडलेल्या ५०० कोटी रुपयांच्या आर्थिक गैरव्यवहारात सहभागी असल्याची भीती घालून सायबर फसवणूक करणाऱ्या भामट्यांनी या महिलेची फसवणूक केली. याप्रकरणाचे गांभीर्य लक्षात घेऊन सायबर पोलीस यासंदर्भात

अधिक तपास करीत आहेत.

तक्रारदार महिला बँकेत कामाला होत्या. त्यांनी २०१४ मध्ये स्वेच्छा निवृत्ती घेतली. नोव्हेंबर महिन्यात त्यांना एका महिलेचा दूरध्वनी आला होता. तुमच्या खात्यात जमा झालेल्या रकमेचा दहशवादी कृत्यामध्ये वापर झाल्याचे सांगून तुम्हाला अटक करण्यात येईल, अशी भीती दाखवली. त्यानंतर महिलेने भविष्य निर्वाह निधी, म्युच्युअल फंड, मुदत ठेवी असे एकूण एक कोटी १८ लाख २० हजार रुपये आरोपींनी सांगितलेल्या खात्यांवर जमा केले.

महिलेच्या सतर्कतेमुळे आरोपीला बेड्या

मुंबई : माझगाव येथील व्यावसायिकाच्या घरात बुरखा घालून शिरलेल्या आरोपीने १४ वर्षांच्या मुलीच्या डोक्यावर बंदुक लावून मौल्यवान दागिन्यांची मागणी केली. पण तक्रारदार महिलेने प्रसंगावधान दाखवून आरोपीच्या हातातील बंदुक हिसकावून घेतली. त्यानंतर आरोपीला पकडण्यात यश आले. आरोपी त्याच इमारतीत

कामाला असून त्याने व्यावसायिकाला लुटण्यासाठी खेळण्यातील बंदुकीचा वापर केल्याचे पोलिसांनी सांगितले. माझगाव येथील जास्मीन अपार्टमेंटमधील १० व्या मजल्यावर व्यावसायिक उमर शम्मी राहतात. हा आरोपी बुरखा घालून घरात शिरला. त्याने रिदाच्या डोक्यावर बंदुक लावून घरातील मौल्यवान दागिने व मोबाइलची मागणी केली.

डॉ. रुचाज् तन्वी हर्बल्स क्लिनिक आणि नवतेज पंचकर्म सेंटर

संकल्प नववर्षाचा सुआरोग्याकडे जाण्याचा ठाणे, घंटाळी रोड 9082911530

Dr. Rucha's Tanvi HERBALS CLINIC

चालकाच्या प्रसंगावधानाने 'बेस्ट'चा अपघात टळला

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : भायखळा येथे मंगळवारी पुलावर धडकलेल्या बेस्ट बसच्या छतावरील बॅटरीमधून काळा धूर येऊ लागला. त्यामुळे आगसदृश परिस्थिती निर्माण झाली. परंतु, बसचालकाने प्रसंगावधानाने बस रस्त्याच्या कडेला उभी केली आणि वेळीच अग्निशमन उपकरणाचा वापर केल्यामुळे मोठी दुर्घटना टळली. चालकाने सतर्कता बेस्टचा मोठा अपघात टळला.

भाडेत्तवावरील विद्युत बस मार्ग क्रमांक ए-१२६ मंगळवारी दुपारी १.१५ च्या सुमारास नाना चौकातून जिजामाता उद्यानाकडे जात होती. बस इस्माईल मर्चंट चौकाकडे मार्गस्थ होत असताना अचानक एक दुचाकीस्वार समोर आला. बस आणि दुचाकचा अपघात होणार होता. मात्र, अपघात टाळण्यासाठी बसचालकाने किंचित वळसा घेतल्याने विद्युत बसच्या छतावरील बॅटरी भायखळा पुलाच्या समांतर बांधकाम सुरू असलेल्या पुलाच्या आडव्या खांबावर धडकली. यामुळे

बॅटरीमधून धूर निघू लागला. चालकाने प्रसंगावधानाने दाखवून बस रस्त्याच्या कडेला उभी केली. बसमधून धूर येत होता. आग लागण्याची लक्षणे दिसत होते. मात्र, बसचालकाने अग्निशमन उपकरणाचा वापर केल्यामुळे धूर नियंत्रित झाला. त्यावेळी बसमध्ये काही प्रवासी होते. मात्र, कोणीही जखमी झाले नाही. चालकाच्या सतर्कतेमुळे आग लागली नाही, असे बेस्टच्या अधिकाऱ्याने सांगितले. या घटनेनंतर बसची तपासणी करण्यात आली.

विरार-नालासोपारा दरम्यान रेल्वे मार्गिकेत बिघाड

लोकसत्ता प्रतिनिधी

वसई : विरार ते नालासोपारा या दरम्यान रेल्वे मार्गिकेत बिघाड झाल्याने मोटारमनने प्रसंगावधान राखत वातानुकूलित लोकल

थांबविण्यात आली. मंगळवारी दुपारी पावणेएकच्या सुमारास ही घटना घडली. त्यामुळे प्रवाशांचा खोळंबा झाला तर काही प्रवाशांनी पायी प्रवास करीत स्थानक गाठले. विरार आणि नालासोपारा दरम्यान

रेल्वे मार्गिका वाकली होती. यामुळे मोठा अपघात होण्याची शक्यता होती. परंतु, नागरिक आणि मोटारमन यांच्या लक्षात येताच तातडीने वातानुकूलित लोकल थांबविण्यात आली. त्यामुळे पुढील अनर्थ टळला.

सर्वात मोठे आंतरराष्ट्रीय एक्सपो

Hurry ! Visit Today FULLY A/C

Entry by Ticket Rs.50

UPTO 70% OFF

Electronic Partner: vijay sales

50,000 Sq. Ft. Area of Electronics / Appliances

6 दिवस शिल्लक

INDIA INTERNATIONAL CONSUMER FAIR

www.iicfexhibitions.in

बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, एमएमआरडीए ग्राउंड, एशियन हार्ट हॉस्पिटल जवळ, बीकेसी, बांद्रा

दुरोजी वेळ : स. ११ ते रात्री ९.३० पर्यंत (शनिवार, रविवार व सृष्टीच्या दिवशी) दु. ०१ ते रात्री ९.३० पर्यंत (सोमवार ते शुक्रवार)

दिनांक 24 डिसें. 2024 ते 6 जाने. 2025

मोफत प्रवेश: जाहिरातीचे कात्रण आणा आणि १ व्यक्तीला मोफत प्रवेश मिळवा. १ जानेवारी

सर्व राष्ट्रीय आणि बहुराष्ट्रीय ब्रँड

आंतरराष्ट्रीय स्टॉल : थायलँड, बांगलादेश, अफगाणिस्तान, तुर्की

AN EXPO ON

इलेक्ट्रॉनिक्स, उपकरणे, आय.टी., फर्निचर, फर्निशिंग अँड इंटीरियर, ड्रेस मॅटेरिअल्स, होम टेक्सटाइल्स, आरोग्य व सौंदर्य प्रसाधने, हस्तकला, आयुर्वेदिक औषधी, ऑटोमोबाईल्स, फूट वेअर्स, बेडसिंग बेडकवर, आर्टिफिशियल ज्वेलरी, मुलांचे बुक आणि खेळणी, फूड कोर्ट आणि बरेच काही.

► विजय सेल्स इलेक्ट्रॉनिक्स @ नाविन्य पूर्ण ऑफर व फ्रि गिफ्ट

► इंटीरियर पैलेस @ ५०% पर्यंत सूट मिळवा

► अँटीक फर्नीचर @ ५०% पर्यंत सूट मिळवा

► रोट आयर्न फर्नीचर @ ४०% पर्यंत सूट मिळवा

► इंटीरियर बुड फर्नीचर @ ७०% पर्यंत सूट मिळवा

► उषा शिलाई मशीन खरेदी करा व मोफत गिफ्ट मिळवा

► प्युअर लाकडी फर्निचरवर @ ६०% पर्यंत सूट मिळवा

► कोझी फर्निचरवर @ ६०% पर्यंत सूट मिळवा

► मसाज चेअर खरेदी करा आणि हेल्थ मेट मशीन मोफत मिळवा

9356868712

WORLD CLASS FAMILY SHOPPING EXPERIENCE

बुधवार आहे उत्सवाचा दिवस.

भेटी-गाठींचा नवीन मित्र बनवण्याचा. आनंदाचा काही वाटण्याचा, काही मिळवण्याचा काही बोलण्याचा किंवा ऐकण्याचा. काही स्वतःसाठी निवडण्याचा थोड्या शॉपिंगचा भरपूर बचतीचा बुधवारी साजरी करा जीत.

प्रत्येक **बुधवारी**

स्मार्ट बाजारमध्ये या

SMART BAZAAR

विमिन्स

वेडनेसडे

जल्लोष विजयाचा

गेम्स तुमचा मंच नेटवर्किंग हॅप्पीनेस मंत्रा ब्यूटी अँड हेल्थ मनी मॅटर्स

ब्यूटी इसेंशियल्स

BUY 1 GET 1 FREE

एमआरपी ₹220 आणि त्यापुढे

विमिन्स जीन्स

50% सूट

सुरुवातीची किंमत ₹399

VEGA

इन्स्टा ग्लॅम हेअर ड्रायर

₹599

एमआरपी ₹899

ऐरोली - सिप्रिया ओशन बाय सनटेक रियल्टी, सेक्टर-12. **अंबरनाथ (पु)** - निसर्ग ग्रीन, बी केबिन रोड. **कन्सेप्ट अरेना** - रिलायन्स रेसिडन्सी जवळ, शिव मंदिर, बारकूपडा रोड, पाले. **बदलापूर (पु)** - ठाणेकर पॅलिसिओ, माऊली चौकाजवळ, शिरगाव. **बदलापूर (पु)** - पी. जी. टॉवर हॅट्रेवाडा, बदलापूर जिमखाना कुळाव जवळ. **बेलापूर** - मंगला टॉवर, सेक्टर-15. **भाईंदर (पु)** - मॅक्समॉल, टेंगा हॉस्पिटल जवळ. **बोईसर (पु)** - गुडलाईक, टाटा हाउसिंग कॉम्प्लेक्स, बेटेगाव. **बोरीवली (पु)** - डी व्हिक्टोरिया मॉल, शिपोली रोड. **बुनाभट्टी** - स्वदेशी मिल्स कम्पाऊंड, टॉवर नं. 6. **डहाणू** - चंद्रा मॉल, एच. एम. पी. हायरकूल समोर, मासोली. **दहिसर (पु)** - ठाकुर मॉल, के तकीपाडा. **डोंबिवली (पु)** - लोढा एक्सपेरिया मॉल, कल्याण शिळफाटा रोड, पलावा. **डोंबिवली (पु)** - स्वामी नारायण सिटी, मोठागाव, रेली बंदर रोड. **घाटकोपर** - आर सिटी मॉल. **कळवा (पु)** - पारसिक नगर, जुने रिलायन्स मार्केट. **कल्याण (पु)** - मेट्रो जक्शन मॉल, नेतवली नाका. **कल्याण (पु)** - वेस्टेक्स बिल्डिंग, खडक पाडा. **कांदिवली (पु)** - प्रोवेलस 101 - मॉल, आकुली इंडस्ट्रियल ईस्टेट जवळ. **किळव्यू गाईन**, समोर - एक्वशाईन मेलोनियम पॅराडाईज, ठाकुर व्हिलेज. **करंजाडे** - ओम नमः शिवाय, सेक्टर-3. **खारघर** - साई कृपा हिल व्ह्यू सीएचएए, सेक्टर-12. **कुर्ला (पु)** - फिनक्स मार्केट सिटी मॉल, एल. बी. एस. मार्ग. **मालाड (पु)** - इन्फिनिटी मॉल. **जॉन्सन डाय कम्पाऊंड, कांचपाडा, माहुंगा रोड (पु)** - न्यू एरा मिल कंपाऊंड, मुघल लेन. **मुंबई सेंट्रल (पु)** - सेंट्रल सिटी मॉल, शगुन हॉटेल समोर. **मुंबा** - भारत इकोविस्टास, शिळफाटा फायर स्टेशन जवळ, शिळफाटा रोड. **नायगाव (पु)** - सनटेक वर्ल्ड, टिवरी. **पालघर** - राज आयकॉन कॉम्प्लेक्स, तांबाडा रोड. **पनवेल** - सेंटर पॉइंट, कोलथे गाव. **ओपयन मॉल**, खालला तळमजला. **सांताक्रुझ (पु)** - एक्मे मॉल, एस. व्ही. रोड. **सीवूड्स** - नेक्सस सीवूड्स मॉल. **ठाणे** - विवियाना मॉल. **कोरम मॉल** - आर मॉल, घोड बंदर रोड. **वाशी** - इनोव्हेट मॉल. **वसई (पु)** - दत्तानी व्क्यूब. **विलेपार्ले (पु)** - पार्ले स्केअर मॉल, नवपाडा. **विरार (पु)** - यशवंत स्ववेअर बिल्डिंग, जेंबरे गाव. **गुलमोहर प्लाझा**.

ऑफर्स येथे देखील उपलब्ध

SMART SUPERSTORE

SMART BAZAAR

नियम व अटी लागू. स्टॉक उपलब्ध असेपर्यंत ऑफर लागू आहे. सर्व ऑफर्समध्ये कोणत्याही सुचनांशिवाय बदल केले जाऊ शकतात. येथे दाखविण्यात आलेली उत्पादनांची किंने/ वायाकिने ही फक्त प्रातिनिधिक स्वरूपाची आहेत. सर्व उत्पादनांच्या एमआरपीज सर्व करांसाहित आहेत. सूटचे टक्के ऑफर किंमतीच्या जाऊकच्या टक्केवारीपर्यंत नेले आहेत. सर्व ऑफर्स 1 जानेवारी 2025 पर्यंत लागू आहेत. सर्व बावविषात फक्त मुंबई शहर क्षेत्रातील व्यावाल्याच्या अधल्यापिंत आहेत.

संक्षिप्त

राज्यातील सनदी अधिकाऱ्यांच्या बदल्या

मुंबई : मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी मंगळवारी प्रशासनात फेरबदल करताना रणजित सिंह देओल यांची शिक्षण विभागाच्या प्रधान सचिवपदी, सचिंद्र प्रताप सिंह यांची शिक्षण आयुक्तपदी नियुक्ती केली आहे. राज्य सरकारने काही अधिकाऱ्यांना पदेन्तती दिल्ली असून काही अधिकाऱ्यांच्या बदल्या केल्या आहेत. देओल यांना काही महिन्यांपूर्वी शिक्षण विभागाच्या सचिवपदावरून बदलण्यात आले होते. मात्र मुख्यमंत्री यांनी पुन्हा देओल यांची शिक्षण विभागात नियुक्ती केली आहे. रुचेश जयवंशी यांची अल्पसंख्याक विकास विभागाच्या सचिवपदी तर नौदणी महानिरीक्षक व निराकरणवादी रवींद्र बिनवडे यांची नियुक्ती केली आहे. सूरज मांडरे यांची कृषी आयुक्तपदी, प्रशांत नारनबरे यांची पदेन्ततीने मंत्रालयात विशेष चौकशी अधिकारी म्हणून, अशोक कर्जकर यांची राज्य वित्तीय महामंडळाच्या व्यवस्थापकीय संचालकपदी, प्रदीप पी यांची मत्स्यव्यवसाय आयुक्तपदी बदली करण्यात आली आहे. मदत आणि पुनर्वसन विभागाच्या प्रधान सचिव सोनिया सेठी यांना अप्पर मुख्य सचिवपदी पदेन्तती देण्यात आली आहे. अप्पासाहेब धुळजा, शीतल उगले, आर. विमला, रायसाहेब भागडे यांनाही सचिवपदी पदेन्तती देण्यात आली आहे.

नव्या वर्षात रस्ते विकासाला गती

(पान १ वरून) व्यवस्थापकीय संचालक अनिलकुमार गायकवाड यांनी दिल्ली. मुंबई-नागपूर प्रवास अतिवेगवान करतानाच एमएसआरडीसीने मुंबई-पुणे प्रवास सुकर करण्यासाठी दोन महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प हाती घेतले आहेत. यातील एक म्हणजे मुंबई - पुणे द्रुतगती महामार्गावरील खोपोली-सुकसाव नवीन मार्गिका अर्थात मिसिंग लिंक प्रकल्प. तर दुसरा प्रकल्प म्हणजे ठाणे खाडी पूल ३ प्रकल्प. ठाणे खाडी पूल १ आणि २ वरील वाहनांचा भार कमी करण्यासाठी ठाणे खाडी पूल २ ला समांतर असा ठाणे खाडी पूल ३ बांधण्यात येत आहे. १.८३७ किमी लांबीच्या या पुलाची दक्षिणेकडील बाजू (मुंबईहून पुण्याच्या दिशेने जाणारी बाजू) सप्टेंबरमध्ये वाहतूक सेवेत दाखल झाली आहे. आता मार्चमध्ये उत्तरेकडील (पुण्याहून मुंबईला येणाऱ्या) मार्गिकेचे लोकार्पण करून ती वाहतुकीसाठी खुली करण्यात येईल. अशी माहितीही गायकवाड यांनी दिल्ली. जून २०२५ पर्यंत मिसिंग लिंक वाहतुकीसाठी खुली करण्याचे एमएसआरडीसीचे नियोजन आहे. यामुळे मुंबई - पुणे प्रवासाचा कालावधी २५ मिनिटांनी कमी होणार आहे.
विविध प्रकल्पांना गती
२०२५ मध्ये पुण्यातील अंतर्गत वाहतूक व्यवस्था मजबूत करण्यासाठी हाती घेण्यात आलेल्या पुणे वर्तुळाकार रस्त्याच्या कामाला सुरुवात केली जाणार असल्याचेही गायकवाड यांनी सांगितले. त्याचवेळी जालना - नांदेड द्रुतगती महामार्ग (समृद्धी महामार्ग विस्तारीकरण) प्रकल्पाच्याही कामाला सुरुवात करण्याचे नियोजन आहे.

वाल्मीक कराड अखेर शरण

चौकशीनंतर ‘सीआयडी’चे पथक बीडमध्ये; प्रकरणाशी संबंध नसल्याचा कराडचा दावा

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : बीडमधील पवनचक्की निर्मिती करणाऱ्या उद्योजकाकडे खंडणी मागितल्याच्या आरोपावरून गुन्हा दाखल झाल्यानंतर पोलिसांना गुंगारा देणारा संशयित आरोपी वाल्मीक कराड हा मंगळवारी पुण्यातील राज्य गुन्हे अन्वेषण (सीआयडी) कार्यालयात हजर झाला. या प्रकरणात कराडची चौकशी करण्यात आल्यानंतर त्याला घेऊन ‘सीआयडी’चे पथक बीडला रवाना झाले.

पवनचक्की उद्योजकाकडे खंडणी, तसेच बीडमधील मस्साजोंगचे सरपंच संतोष देशमुख यांची हत्या झाल्यानंतर बीडमधील राजकीय वातावरण ढवळून निघाले होते. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी या प्रकरणाचा तपास ‘सीआयडी’कडे सोपविला. कराड गुन्हा दाखल झाल्यानंतर पसार झाला. गेले २२ दिवस त्याचा ठावटिकाणा लागला नव्हता. या प्रकरणाचा तपास करण्यासाठी ‘सीआयडी’ने विशेष पथक तयार केले होते. या पथकातील अधिकारी त्याचा शोध घेत होते.

सीआयडीच्या पुणे, छत्रपती

संभाजीनगर कार्यालयातील

केज पोलीस ठाण्यात दाखल खंडणीच्या गुन्ह्यातील आरोपी वाल्मीक कराड मंगळवारी स्वतःहून राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागाच्या (सीआयडी) पुणे येथील मुख्यालयात हजर झाला. ‘सीआयडी’च्या पुणे विभागाने त्याला ताब्यात घेतले असून, त्याची चौकशी केली आहे. या गुन्ह्याचा तपास ‘सीआयडी’च्या बीड विभागाचे उपअधीक्षक अनिल गुजर करत आहेत. सीआयडीचे पथक कराडला घेऊन बीडला रवाना झाले आहे.

- सारंग आवाड, उपमहानिरीक्षक, राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग, पुणे

अधिकाऱ्यांचे पथक तेथे तळ ठोकून होते. दोन दिवसांपासून कराड ‘सीआयडी’ कार्यालयात हजर होणार असल्याची चर्चा होती. त्यानंतर कराडने मंगळवारी सकाळी समाजमाध्यमात चित्रफीत प्रसारित केली. ‘माझा या प्रकरणाशी संबंध नाही. मला गोवण्यात आले’, असे कराडने त्यात म्हटले आहे.

कराडच्या चौकशीत काय ?

सीआयडीच्या कार्यालयात हजर ‘सीआयडी’ कार्यालयात हजर

होण्याची चर्चा सुरू झाली. सकाळी १०च्या सुमारास पोलीस उपायुक्त संदीपसिंग गिल, गुन्हे शाखेचे उपायुक्त निखिल पिंगळे यांनी सुरक्षेचा आढावा घेतला. दुपारी १२च्या सुमारास कराडने समाजमाध्यमात चित्रफीत प्रसारित केली. दुपारी सव्वाबाराच्या सुमारास कराड कार्यकर्त्यांबरोबर एका मोटारीतून कापडाने चेहरा झाकून ‘सीआयडी’ कार्यालयात हजर झाला. त्यानंतर कराडची

‘सीआयडी’चे प्रमुख अतिरिक्त पोलीस महासंचालक प्रशांत बुरुडे यांनी चौकशी सुरू केली. मात्र, कराडने चौकशीत काय माहिती दिली, याबाबतचा तपशील मिळू शकला नाही.

‘मी शिक्षा भोगायला तयार’

‘केज पोलीस ठाण्यात माझ्याविरुद्ध खंडणीची खोटी फियाद दाखल झाली आहे. मला अटकपूर्व जामीन मिळवण्याचा अधिकार असताना मी

‘सीआयडी’च्या पुण्यातील कार्यालयात हजर होत आहे. संतोष देशमुख यांच्या मारेकऱ्यांना अटक करून त्यांना फाशीची शिक्षा द्यावी. राजकीय सुडापोटी माझे नाव गोवण्यात आले आहे. पोलीस तपासात मी दोषी आढळलो, तर मला कठोर शिक्षा द्यावी. मी शिक्षा भोगायला तयार आहे’, असे वाल्मीक कराडने समाजमाध्यमात प्रसारित केलेल्या चित्रफितीत म्हटले आहे.

धनंजय मुंडेंचा राजीनामा घ्यावा

जितेंद्र आव्हाड यांचे अजित पवार यांना आवाहन

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : सरपंच संतोष देशमुख यांच्या हत्येप्रकरणातील संशयीत वाल्मीक कराड हा अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री धनंजय मुंडे यांचा ‘खास’ माणूस आहे. मुंडे हे महापुत्री

सरकारमध्ये मंत्री असल्याने कराड याची दबावाशिवाय पोलीस चौकशी होणार नाही. त्यामुळे उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी धनंजय मुंडे यांच्या मंत्रीपदाचा राजीनामा तत्काळ घ्यावा,

पुरावे नष्ट केल्यावर आत्मसमर्पण ?

नागपूर : खंडणीचा गुन्हा दाखल झाल्यापासून तब्बल २२ दिवस पोलीस वाल्मीक कराडला पकडू शकले नाहीत. इतके दिवस त्याला लायला कोणी मदत केली ? तो कोणाच्या संपर्कात होता ? कोणाच्या सांगण्यावरून त्याने आत्मसमर्पण केले ? पुरावे नष्ट केल्यावर त्याने आत्मसमर्पण केले का, असा सवाल माजी विरोधी पक्षनेते विजय वडेटीवार यांनी ‘एक्स्‌’वरून केला.

अशी मागणी राष्ट्रवादी काँग्रेसचे (शरद पवार) विधिमंडळ घटनेते जितेंद्र आव्हाड यांनी केली आहे.

फरार असलेला वाल्मीक कराड हा मंगळवारी पुण्यात गुन्हे अन्वेषण विभागाकडे शरण आला. त्यानंतर आव्हाड यांनी पक्षाच्या प्रदेश कार्यालयात पत्रकार परिषद घेतली.

मुंडे यांच्या राजीनाम्याची आमच्या पक्षाची मुख्य मागणी आहे. मात्र आम्ही ती मुख्यमंत्र्यांकडे करणार नाही. अजित पवार राष्ट्रीय अध्यक्ष असलेल्या पक्षाचे मुंडे हे मंत्री आहेत. त्यामुळे मुंडे यांच्या राजीनाम्याची जबाबदारी अजित पवार यांचीच आहे, असे आव्हाड म्हणाले.

राज्यात डिसेंबरअखेर

२९ लाख टन साखर उत्पादन

लोकसत्ता प्रतिनिधी

मुंबई : राज्यातील साखर कारखान्यांनी डिसेंबरअखेर २९ लाख टन साखर उत्पादन केले आहे. १५ नोव्हेंबरपासून सुरू झालेल्या साखर हंगामाने आता गती घेतली आहे. आयुक्तालयातून दिलेल्या माहितीनुसार, यंदा सहकारी ९६ आणि खासगी ९४, अशा एकूण १९० कारखान्यांनी गाळप हंगाम सुरू केला आहे. दैनंदिन सरासरी ९ लाख ६९ हजार ८०० टन क्षमतेने उसाचे गाळप सुरू आहे.

डिसेंबर अखेर ३३.८ लाख टन उसाचे गाळप झाले असून, सरासरी ८.६ टक्के साखर उताऱ्याने एकूण २९ लाख टन साखर उत्पादन झाले आहे. ऊस गाळप, साखर उत्पादन आणि उताऱ्यात कोल्हापूर साखर विभाग आघाडीवर आहे. कोल्हापूर विभागात ३९ कारखाने गाळप

करीत असून, त्यांनी ७८ लाख टन उसाचे गाळप करून १०.१३ टक्के साखर उताऱ्याने सात लाख टन साखर उत्पादन केले आहे. पुणे विभागानेही सात लाख टन साखर उत्पादन केले आहे. दरम्या, वेस्ट इंडियन शुगर मिल्स असोशिएशनने (विस्मा) चालू गाळप हंगामात १०० ते १०२ लाख साखर उत्पादनाचा अंदाज व्यक्त केला आहे. त्यापैकी १२ लाख टन साखर इथेनॉल निर्मितीसाठी वळविली जाऊन निव्वळ साखर उत्पादन ९० लाख टनांवर जाण्याचा अंदाज आहे.

तर किमान साखर विक्री दर ४१ रुपये प्रतिकिलो करवा. उसाचा रस, बी हेवी मोर्लॅसिस, सी हेवी मोर्लॅलिसपासून तयार केलेल्या इथेनॉल खरेदीचे दर तीन ते पाच रुपयांनी वाढवावेत, अशी मागणी ‘विस्मा’चे अध्यक्ष बी. ठोंबरे यांनी केली आहे.

आगामी वर्षात राज्याच्या प्रगतीची पलाका अखंडित फडकत ठेवण्याची ऊर्जा आणि उर्मी मिळत राहो, हीच मनोकामना आहे. छत्रपती शिवाजी महाराज आणि अनेक थोर संतांच्या आशीर्वादांच्या छत्रछायेखालील महाराष्ट्राला आधुनिकीकरणाच्या या युगात

भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष व महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी नवी दिल्लीत पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची मंगळवारी भेट घेतली. यावेळी बावनकुळे यांनी पंतप्रधानांना कोराडी येथील महालक्ष्मी जगदंबेची काष्ठशिल्पातील मूर्ती भेट दिली.

२०२४ ला निरोप... २०२५चे जंगी स्वागत !

(पान १ वरून) केले होते. होणारी गर्दी लक्षात घेऊन शहरात कडेकोट बंदोबस्त ठेवण्यात आला होता. सीएसएमटी, भायखळ, दादर, घाटकोपर, चर्चीट, मरिन ड्राईव्ह, चर्नी रोड, मुंबई सेंट्रल, लोअर परळ या रेल्वे स्थानकांवरही मोठी

गर्दी झाली होती. मध्य आणि पश्चिम रेल्वेने राजी उशिरापर्यंत विशेष लोकलची उपलब्ध करून दिल्या होत्या. गेट वे, जुहू, गोरार्ड, मावे यासह अन्य चौपाट्यांच्या ठिकाणी ‘बेस्ट’ने जादा बसही आयोज्ये केली होत्या. त्याचा हजारी प्रवाशांनी लाभ घेतला. स्थानकांवर

रेल्वे पोलीस व आरपीएफचा मोठा फौजफाटा तैनात करण्यात आला होता. सर्व महिला डब्यांमध्ये गणवेशधारी सुरक्षा जवान होते. कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये, गर्दीचे योग्य प्रकारे व्यवस्थापन करण्यासाठी आरपीएफ, रेल्वे पोलिस सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यातील

सौर कृषीवाहिनी प्रकल्पास गती देण्याचे आदेश

‘मुख्यमंत्री सौर कृषीवाहिनी’ हा राज्य शासनाचा महत्त्वाकांक्षी कार्यक्रम असून त्याला आणखी गती देण्यासाठी प्रकल्प विकासकांच्या अडवणी जिल्हाधिकारी व पोलिस अधीक्षकांनी नियमित आढावा बैठक घेऊन सोडवाव्यात आणि त्याचा अहवाल १५ दिवसांनी मुख्यमंत्री कार्यालयाकडे सादर करण्याचे आदेश मुख्यमंत्री देस्रेंद्र फडणवीस यांनी मंगळवारी येथे दिले. प्रकल्पाच्या आढाव्यासाठी फडणवीस यांनी सत्याद्री अतिथीगृहावर संबंधित विभागाचे अधिकारी व जिल्हाधिकाऱ्यांनी आढावा बैठक घेतली. हा प्रकल्प राबविताना प्रकल्प विकासकांना आता ग्रामपंचायतीकडून ‘ना हरकत’ प्रमाणपत्र घेण्याची आवश्यकता नसल्याने फडणवीस यांनी नमूद केले.

विविध खात्यांचा आढावा
मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी पाणीपुरवठा व स्वच्छता, सहकार, आदिवासी विकास, सामाजिक न्याय आदी विभागांच्या १०० दिवसांच्या कुती आराखड्याच्या आढाव्यासाठी सत्याद्री अतिथीगृहावर बैठकीचे आयोज्ये केले होते. त्यास आदिवासी विकास मंत्री अशोक उर्डेक,

सामाजिक न्याय मंत्री संजय शिरसाट, सामाजिक न्याय राज्यमंत्री माधुरी मिसळ,पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता राज्यमंत्री मेघना बोर्डीकर, सहकार राज्यमंत्री डॉ. पंकज भोयर, आदिवासी विकास राज्यमंत्री इंद्रनील नाईक, मुख्य सचिव सुजाता सोनिक आणि संबंधित खात्यांचे सचिव, वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते.

हत्येत संबंध असलेल्या कोणालाही सोडणार नाही

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा कठोर इशारा

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

मुंबई : बीडच्या मस्साजोंगचे सरपंच संतोष देशमुख हत्याप्रकरणात ज्यांचा संबंध असले, त्यापैकी कोणालाही सोडणार नाही. प्रत्येकावर कोठोर कारवाई होईल, गुंडांचे राज्य चालू देणार नाही, असा कठोर इशारा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मंगळवारी येथे दिला.

सरपंच देशमुख हत्या आणि खंडणीप्रकरणी आरोप झालेला वाल्मीक कराड हा राज्य गुन्हे अन्वेषण विभागाच्या (सीआयडी) पुणे कार्यालयात शरण आला. त्यानंतर पत्रकारांशी बोलताना फडणवीस म्हणाले, की देशमुख यांच्या हत्येला कारणीभूत असलेल्यांना शिक्षा होणे महत्त्वाचे असून कोणाकडेही पुरावे असतील, तर द्यावेत. आम्हाला देशमुख यांना न्याय मिळवून द्यायचा आहे. याप्रकरणी काही लोकांना राजकारण करायचे आहे. मी कोणाच्याही राजकीय वस्तव्याचे समर्थन किंवा विरोध करणार नाही. फरारी आरोपींचा शोध घेण्यासाठी ‘सीआयडी’ने काही पथके तयार केली असून, याप्रकरणी गतीने तपास सुरू असल्याचे फडणवीस यांनी सांगितले.

मिलिंद नावेंकरांकडून

मुख्यमंत्र्यांचे अभिनंदन
संतोष देशमुख हत्याप्रकरण आणि बीडमधील एकूणच परिस्थितीबाबत विरोधकांनी सरकारवर टीकास्त्र सोडले आहे. परंतु शिवसेनेचे (उद्धव ठाकरे) आमदार मिलिंद नावेंकर यांनी मात्र कराड शरण आल्याने मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि पोलीस महासंचालक रश्मी शुक्ला यांचे अभिनंदन केले आहे.

देवेंद्र फडणवीस यांनी मालमत्ता जप्त करण्यासह कोठोर कारवाई करण्याची भूमिका घेतल्याने कराडला शरण यावे लागले. सर्व फरारी आरोपींची मालमत्ता व संपत्ती लवकरात लवकर जप्त करावी व त्यांना अटक करावी. **- सुरेश धस**, आमदार, भाजप

अटक झाली असती तर समाधान वाटले असते

राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या कार्याध्यक्षा सुप्रिया सुळे यांची खंत

मुख्यमंत्री फडणवीस आणि मंत्री धनंजय मुंडे यांची सत्याद्री अतिथीगृहावर बराच वेळ चर्चा झाली होती. त्यानंतर पोलिसांच्या हाताला न लागता वाल्मीक कराड शरण आला, हा योगायोग म्हणावा की, हे घडविलेले नाट्य आहे ?

- भास्कर जाधव, शिवसेना (ठाकरे) नेते

कराड शरण आल्याने विषय संपत नाही. त्याच्यावर १४ गुन्हे असूनही तो अंगरक्षक घेऊन फिरतो. एवढे गुन्हे दाखल असतानाही कारवाई का झाली नाही ? - **संभाजीराजे छत्रपती**, माजी खासदार

गेल्या अनेक आठवड्यांपासून एवढा रोष आहे, तो ध्वनिचित्रफीत बनविली आणि समाजमाध्यमावर प्रसिद्ध करतो. तो कुठे होता हे पोलिसांना कसे कळले नाही ? बीडच्या पोलीस अधीक्षकांची कदाचित चुक नसावी.

त्यांना कुणी दूरध्वनी केला, हा प्रश्न आहे. फक्त पोलिसांची बदली करून प्रश्न सुटत नाही. त्याच्यामागे कोण आहे ? ती कोणती ताकद संतोष देशमुख यांच्या मारेकऱ्यांना वाचवत आहे ? याच्या मुळाशी आपण गेले

पाहिजे, असे सुळे यांनी नमूद केले. जनतेने मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना मोठे बहुमत दिले. एक नागरिक, लोकप्रतिनिधी व महिला म्हणून मी मुख्यमंत्र्यांकडे न्याय मागतो. आमच्या या लेकी - सुनांना न्याय द्या. संतोष देशमुख यांच्या लेकीचे अश्रू अस्वस्थ करणारे आहेत. ती बिचारी तिच्या वडिलांसाठी लढत आहे. याप्रकरणी मुख्यमंत्र्यांनी सर्वपक्षीय बैठक बोलवावी. महाराष्ट्राचा सुसंस्कृतपणा परत आणण्याची जबाबदारी सगळ्यांनी घेतली पाहिजे, असे सुळे यांनी सांगितले.

शरद पवार यांच्या पक्षाची आढावा बैठक

मुंबई : राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष शरद पवार यांनी ८ आणि ९ जानेवारी रोजी आढावा बैठक बोलाविली आहे. पक्षाची पुढील दिशा मुख्यमंत्री व चक्षुषा सेंटर येथे होणाऱ्या या बैठकीत निश्चित केली जाणार आहे. या बैठकीला पक्षाचे आजी-माजी आमदार, खासदार, विधानसभेचे उमेदवार, जिल्हाध्यक्ष, विविध आघाडीचे प्रमुख, तालुका अध्यक्ष तसेच प्रदेश पदाधिकारी निमंत्रित आहेत.

राखेच्या अवैध वाहतुकीतून दहशतीचा धुरळा!

चित्रणाची पाहणी करीत होते. श्वान पथकाद्वारे रेल्वे परिसराची तपासणी करण्यात येत होती. सीएसएमटी, चर्चीट, दादर या स्थानकांवर गर्दी होऊ नये म्हणून फ्लाट तिक्ती विक्री बंद करण्यात आली होती. लोकल किंवा रेल्वे परिसरात गर्दी असल्याने

राखेच्या अवैध वाहतुकीतून दहशतीचा धुरळा!

(पान १ वरून) डामडोल उभे करणारे व्यक्तिमत्त्व. गावातील छोटे अर्थकारण तुम्ही करा, पण राखेतून राजकीय ऊर्जा फक्त आम्हीच मिळवणार हा त्याचा होरा. वैद्यनाथ महाविद्यालयात शिक्षण घेत असताना शर्टच्या पाठीमागील संपूर्ण भागात गोपीनाथ मुंडे यांचे फेटाधारी छायाचित्र लावून फिरणारा, अशी दहशतला असे सांगणारी मंडळी परळीमध्ये पावलोपावली भेटतात. महाविद्यालयीन निवडणुकांमध्ये झालेल्या हाणामारीचा घटनेतूनही त्याचे नाव चर्चेत राहिले. गोळीबाराच्या एका घटनेत तो जखमीही झाला होता. पुढे मुंडे यांच्या हयातीत परळीतून नगरसेवक म्हणून निवडून गेल्यानंतर काही काळ परळी नगराध्यक्षपदाचा प्रचारही त्याच्याकडे होता. आता परळी शहरात हजार

कोटी रुपयांचा निधी आला, पण परळी आहे तशीच आहे. कालांतराने धनंजय मुंडे व गोपीनाथ मुंडे यांच्यातील संबंधांमध्ये दरी पडल्यानंतर वाल्मीक कराडने पुतण्याची साथ धरली. परळीची नगरपालिका धनंजय मुंडे यांच्या ताब्यात असताना पालिकेचा संपूर्ण कारभार वाल्मीक कराडच हावत होता. उपनगराध्यक्षपद, गटनेता, अशी पदे त्याच्याकडे राहिली आहेत. धनंजय मुंडे हे परळीबाहेर असताना हा कार्यकर्ता पुढे ‘प्रति पालकमंत्री’ म्हणून वावरू लागला. पण खंडणी, हाणामाऱ्यांमधील सारे कार्यकर्ते वाल्मीक कराड याच्याबरोबर फिरणारे. अलीकडच्या काळात डामडोल निर्माण करण्यासाठी, वातावरण निर्मितीसाठी निवोजन करणारे कार्यकर्ते असतात. पण त्यामागेही कराडच असल्याचे म्हटले जाते.

संक्षिप्त

‘येमेनमधील परिचारिकेला शक्य ती सर्व मदत’

नवी दिल्ली : येमेनमध्ये मृत्युदंडाची शिक्षा सुनावण्यात आलेल्या परिचारिकेला शक्य ती सर्व मदत केली जात असल्याचे परराष्ट्र मंत्रालयाने मंगळवारी स्पष्ट केले. केरळच्या पलक्कड जिल्ह्यातील निमिशा प्रिया या परिचारिकेला एका येमेनी नागरिकाच्या हत्येसाठी दोषी ठरवून तिला मृत्युदंडाची शिक्षा सुनावण्यात आली आहे. परराष्ट्र मंत्रालयाचे प्रवक्ते रणधीर जयस्वाल यांनी सांगितले की, ‘‘आम्हाला निमिशा प्रियाला सुनावण्यात आलेल्या शिक्षेची कल्पना आहे. प्रियाचे कुटुंबीय योग्य पर्यायांचा शोध घेत असल्याचे आम्हाला समजते. या प्रकरणी शक्य ती सर्व मदत केली जात आहे.’’ असे ते म्हणाले. प्रियाला २०२० साली कनिष्ठ न्यायालयाने मृत्युदंड सुनावला होता, सर्वोच्च न्यायालयाने नोव्हेंबर २०२३मध्ये त्यावर शिक्षामोर्तीव केले. येमेनचे अध्यक्ष रशद अल-अलिमी यांनी शिक्षेला मंजुरी दिल्याचे समजते.

केंद्राने चर्चा केल्यास डल्लेवाल उपचार घेणार

नवी दिल्ली : केंद्र सरकार चर्चा करायला तयार झाले तर शेतकरी नेते जगजित सिंग डल्लेवाल वैद्यकीय उपचार घेतील असे पंजाब सरकारने मंगळवारी सर्वोच्च न्यायालयाला सांगितले. न्या. सूर्य कांत आणि न्या. सुधांशू धुलिबा यांच्या सुटीकालीन खंडपीठाने पंजाब सरकारच्या याचिकेची दखल घेकली. शेतकऱ्यांच्या मार्गल्यांच्या मुद्द्यावरून डल्लेवाल २६ नोव्हेंबरपासून आमरण उपोषणाला बसले आहेत. त्यांची प्रकृती ढासळत असून त्यांना वैद्यकीय उपचार उपलब्ध करून द्यावेत असे सर्वोच्च न्यायालयाने सांगितले आहे.

Army Institute of Technology
Dighi Hills, Pune 411 015

Tender Enquiry

Refer www.aftpune.com for details | e-mail: project@aitpune.edu.in | Tele: 7249250184/185

Ser No	Description	Tender Fee (DD)	EMD (DD)	Date of Issue of Tender (wet)	Last Date of submission
(a)	Provision of Conservancy Services in AIT	1,000/-	40,000/-	18 Dec 2024	24 Jan 2025
(b)	Resurfacing of Internal Roads in AIT	1,000/-	40,000/-	30 Dec 2024	20 Jan 2025
(c)	Replacement of existing operable Windows by Aluminum Sliding Windows in Homi Bhabha Hostel	1,000/-	30,000/-	06 Jan 2025	27 Jan 2025

 दि विश्वेश्वर सहकारी बँक लि., पुणे
(मल्टीस्टेट बँक)
मुख्य कार्यालय : 471/472, मार्फेटपार्ह, गुलटेकडी, पुणे-411037.
फोन नं. : 020 24261755/24262745,
ई-मेल : vsbl@vishweshwarbank.com संकेतस्थळ : www.vishweshwarbank.com
जाहीर सूचना (सर्व ग्राहकांसाठी)
बँकेतील आपल्या खात्यासाठी KYC कागदपत्रांसह Mobile, E-mail ID, नामांकन अद्यावत करणे तसेच लॉकर वापराबाबतच्या सूचना
<p>बँकेच्या सर्व खातेदारांना कळविण्यात येते की,भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शी सूचनांप्रमाणे तसेच Prevention of Money Laundering Act, 2002 (As amended) च्या तरतुदींनुसार, बँक मागणी करेल त्यावेळी तसेच पुढील विशेष बाबतीत KYC ची अद्यावत कागदपत्रे आपण सादर करणे बंधनकारक आहे.</p> <p>Inoperative / Dormant खात्यांसाठी : आपले खाते कोणत्याही कारणाने सलग 2 वर्षे आपण वापरले नसेल तर सदर खाते Inoperative / Dormant म्हणून गणले जाते. सदर खाते कार्यान्वित करण्यासाठी आपण शाखास्तरावर उपलब्ध करण्यात आलेले निर्धारित फॉर्म पूर्ण भरून व अद्यावत KYC कागदपत्रे सादर करून, व्यवहार करणे आवश्यक आहे.</p> <p>Updation of Mobile No. / E-mail ID / Nominee : सध्या सायबर फसवणुकीच्या घटनांचे प्रमाण वाढले आहे. सुरक्षिततेच्या कारणासाठी 1) आपल्या खात्यास ई-मेल व मोबाईल क्रमांक नोंदवा. 2) Message / SMS द्वारे संपर्कातुळे अग्रिय घटना टाळता येवू शकतील. 3) खात्यावर नामांकन कॉर्म भरून नोंदीत करा.</p> <p>आपल्याला अधिक चांगल्याप्रकारे सेवा देण्याची संस्थी घ्यावी.</p> <p>लॉकरधारक : आपण जर लॉकर सुविधेचा लाभ घेत असाल तर कृपया लॉकर भाडे करार नव्याने करून दिल्याची खात्री करावी आणि सदर लॉकर वर्षातून किमान दोन वेळा वापरावे.</p> <p>KYC / Re-KYC / CKYC : रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शी सूचनांनुसार, खाते उपडतांना अद्यावत KYC कागदपत्रे बँकेस सादर करणे अनिवार्य आहे. आपल्या खात्याचे बँकेमार्फत जोखीम वर्गीकरण केले जाते. त्यानुसार आपल्या खात्यास सादर केलेल्या KYC कागदपत्रांची मुदत संपली असले अथवा दि. 31.03.2025 अखेर संपत असले तर आपण दिलेल्या पर्यावर पत्राद्वारे व आपल्या मोबाईल क्रमांकावर SMS द्वारे संपर्क साधण्यास येईलच. आपणालास किनंती की, आपण KYC (Know Your Customer)/ OVD (Official Valid Document) पूर्तीसाठी नोटीस दिनांकापासून 30 दिवसांचे आत अद्यावत कागदपत्रे नजीकच्या शाखेत सादर करावीत. वरील कालावधीत आपण कागदपत्रे सादर केली नाहीत तर बँकेस आपल्या खात्यावरील व्यवहार नाईलाजस्तव थांबावे लागतील. जर कागदपत्रांमध्ये काहीही बदल नसल्यास यासाठी Re-KYC करण्याबाबत “No Change Form” भरून द्यावा.</p> <p>त्याचप्रमाणे ज्या ग्राहकांकडे CERSAI वा CKYC क्रमांक आहे अशा ग्राहकांनी त्याची प्रत बँकेस सादर करावी. जर नोंदणी प्रक्रिया अद्यापही अपूर्ण अथवा केली नसेल तर नजीकच्या शाखेची संपर्क साधून ती प्रक्रिया यथाशक्य लवकर पूर्ण करून घ्यावी. कोणतीही कागदपत्रे बँकेस सादर करताना मूळ कागदपत्र व त्याची श्रेयवत् प्रत समक्ष सादर करावी. तसेच तपासणीनंतर मूळ कागदपत्रे त्वरीत ताब्यात घ्यावीत.</p> <p>आपल्या खात्याची KYC झाली आहे की नाही ते तपासण्यासाठी आपण CERSAI च्या अधिकृत Website : https://www.kycindia.in/kyc/single वर पडताळणी करू शकता. आपले खाते आमच्या बँकेसाठी बद्दलूप आहे, ते व्यवहारपूर्ण चालू रहावे यासाठी आपल्या सहकार्यांच्या अपेक्षेसह.</p> <p>अधिक माहितीकरिता नजीकच्या शाखा व्यवस्थापकांशी अथवा बँकेच्या ग्राहक संवाद कक्षाशी 9881909700 या मोबाईल क्रमांकावर तसेच www.vishweshwarbank.com या बँकेच्या अधिकृत website वर संपर्क साधावा.</p>
श्रीराम आपटे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
पुणे, दिनांक : 01/01/2025

‘उठावा’चा जाहीरनामा

जुलैमधील घडामोडींंबाबत बांगलादेशच्या हंगामी सरकारचा निर्णय

पीटीआय, ढाका

बांगलादेशात जुलै-ऑगस्ट २०२४मधील घडामोडींविषयी ‘जुलै उठाव जाहीरनामा’ तयार करणारा असल्याची घोषणा तेथील हंगामी सरकारने नुकतीच केली. या विद्यार्थी निदर्शनांचे नेतृत्व यकरणाऱ्या ‘अँटी-डिस्क्रिमिनेशन स्टुडंट्स मूव्हमेंट’ या संघटनेने आधी याच नावाने जाहीरनामा प्रसिद्ध करण्याचा प्रस्ताव दिला होता. मात्र, त्यापासून हंगामी सरकारने त्यापासून अंतर राखले होते. या उठावानंतरच तत्कालीन पंतप्रधान शेख हसीना यांनी ५ ऑगस्ट २०२४ रोजी राजीनामा देऊन देश सोडला.

‘‘काही दिवसांतच सर्वांचा सहभाग आणि सहमतीने जाहीरनामा तयार केला जाईल आणि देशासमोर मांडला जाईल अशी आम्हाला आशा आहे,’’ असे हंगामी सरकारचे मुख्य सल्लागार मुहम्मद युनुस यांचे माध्यम सचिव शफिकुल

डॉ. मनमोहन सिंग यांना श्रद्धांजली

ढाका : बांगलादेशच्या हंगामी सरकारचे मुख्य सल्लागार मुहम्मद युनुस यांनी मंगळवारी भारताच्या उच्चायुक्तालयामध्ये जाऊन माजी पंतप्रधान डॉ. मनमोहन सिंग यांना श्रद्धांजली वाहिली. उच्चायुक्तालयाने दिलेल्या माहितीनुसार, प्रा. युनुस यांनी डॉ. सिंग यांच्या प्रतिमेला पुष्पाहार वाहिला, तसेच शोकसंदेश वहीमध्ये आपला संदेश लिहिला.

आलम यांनी सोमवारी मध्यरात्री पत्रकार परिषदेत जाहीर केले. युनुस यांचे अधिकृत निवासस्थान जमुनाच्या समोर पत्रकारांशी बोलताना आलम यांनी माहिती दिली

की, हा जाहीरनामा सर्व सहभागी विद्यार्थी, राजकीय पक्ष आणि ‘अँटी-डिस्क्रिमिनेशन स्टुडंट्स मूव्हमेंट’ सह इतर सहभागी यांच्या मतांवर आधारित असेल.

जनतेचे ऐक्य, फॅसिस्टविरोधी भावना आणि सुधारणा करण्याची सरकारची इच्छा या सर्व बाबी दृढ करण्याच्या हेतूने जाहीरनामा तयार करण्यासाठी सरकारने पुढाकार घेतला आहे. – **शफिकुल आलम**, मुहम्मद युनुस यांचे माध्यम सचिव

विद्यार्थ्यांची भार्तविरोधी भावना ?

जुलैच्या उठावादरम्यान जिथे एका मुद्द्याचा जाहीरनामा तयार करण्यात आला होता तिथेच बांगलादेशची 9९७२ची मुजिबवादी (मुजिब उर रहमान यांच्या प्रेरणेने तयार झालेली) राज्यघटना गाडली जाईल असे विद्यार्थी नेता हसनत अब्दुल्ला यांनी पत्रकार परिषदेत सांगितले. 9९७२च्या राज्यघटनेच्या तत्त्वांच्या माध्यमातून भारताचा आक्रमकपणा सुरू झाला असा आरोप त्यांनी केला.

द. कोरियाचे अध्यक्ष आणखी अडचणीत एपी, सोल

दक्षिण कोरियाचे अध्यक्ष यून सुक येओल यांना ताब्यात घेण्यासाठी तेथील न्यायालयाने मंगळवारी वॉरंट बजावले. या वॉरंटअंतर्गत येओल यांचे निवासस्थान आणि कार्यालयाची तपासणी करण्याचीही परवानगी देण्यात आली आहे.

उच्चपदस्थांच्या भ्रष्टाचाराचा तपास करणाऱ्या ‘कराशन इन्व्हेस्टिगेशन ऑफिस’ने प्रसुत केलेल्या निवेदनानुसार, ‘सोल वेस्टर्न डिस्ट्रिक्ट कोर्ट’ने यून यांना ताब्यात घेण्यासाठी आणि त्यांचे अध्यक्षीय कार्यालय व मध्य सोलमधील निवासस्थान यांची झडती घेण्यासाठी वॉरंट बजावले आहे.

‘स्पेस डॉकिंग’च्या यशाकडे लक्ष

महत्त्वाच्या प्रयोगासह ‘इस्रो’ इतिहास घडविणार

पीटीआय, श्रीहरिकोटा

भारतीय अवकाश संशोधन संस्थेने (इस्रो) ‘स्पेस डॉकिंग’ या अतिशय महत्त्वाचा तंत्रज्ञानाचा प्रयोग हाती घेतला आहे. तो यशस्वी झाला, तर अमेरिका, चीन, रशिया या देशांच्या रांगेत भारताला स्थान मिळेल. ७ जानेवारीच्या आसपास या प्रयोगाला सुरुवात होण्याची शक्यता आहे.

‘पीएसएलव्ही सी ६० स्पाडेक्स’ मोहीम यशस्वी झाल्याची माहिती मोहिमेचे संचालक एम. जयकुमार यांनी मंगळवारी दिली. ‘इस्रो’चे

प्रमुख एस. सोमनाथ म्हणाले, ‘रॉकेटने ४७५ किलोमीटरच्या वतुळाकार कक्षेत उपग्रहांना यशस्वीपणे नेले. पंधरा मिनिटांच्या उड्डाणानंतर उपग्रहे नियोजित कक्षेत पोहोचली. स्पाडेक्स उपग्रह एकामागेमाग एक कक्षेत गेले. दोन्ही उपग्रह एकमेकांपासून अधिक अंतरावर गेल्यावर ‘स्पेस डॉकिंग’चा प्रयोग सुरू होईल. ही प्रक्रिया साधारण ७ जानेवारीच्या आसपास कदाचित सुरू होईल.

पुढील दोन महिने त्यावर प्रयोग करण्यात येतील. नंतर अनेक अशा मोहिमा होतील.’

फॉर्म क्र. सीएए २

(कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम २३० (३) आणि कंपनीचे नियम ६ आणि ७ नुसार (तडजोड, व्यवस्था आणि एकत्रीकरण) नियम, २०१६ च्या अनुरोधाने)

माननीय राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरण, मुंबई खंडपीठासमोर

(कंपनी अर्ज क्रमांक सी. ए. (सीएए) /२३६(एमबी)२०२४)

कंपनी कायदा, २०१३ च्या प्रकरणामध्ये

आणि

कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम २३० ते २३२ आणि इतर लागू तरतुदींच्या प्रकरणामध्ये

आणि

ट्रेझरा सोल्युशन्स लिमिटेड आणि त्यांचे संबंधित भागधारक आणि कर्जदार यांच्यासोबत एलपी लॉजिस्टिक प्लस केमिकल एससीएम प्रायव्हेट लिमिटेडच्या एकत्रीकरणाच्या योजनेच्या प्रकरणामध्ये

ट्रेझरा सोल्युशन्स लिमिटेड,

CIN: L72900MH2017PLC292340

कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत विधीस्थापित कंपनी,

त्याचे नोंदीकृत कार्यालय युनिट क्रमांक ६०१, सिमा आयटी पार्क,

भूखंड क्रमांक आर-२०३, आर-२०४ टी.टी.सी. औद्योगिक वसाहत, रवाळे, ठाणे,

नवी मुंबई - ४००७०१ येथे आहे.

..... अर्जदार २/ हस्तांतरिती कंपनी

ट्रेझरा सोल्युशन्स लिमिटेडच्या इक्विटी शेअरहोल्डर्सची बैठक बोलावण्याची सूचना आणि सूचनेची जाहिरात

याद्वारे सूचना देण्यात येत आहे की माननीय राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरण, मुंबई खंडपीठ, (‘‘एनसीएलटी’’) यांनी १९ ऑक्टोबर २०२४ रोजीच्या आदेशाद्वारे (‘‘एनसीएलटी आदेश’’) कंपनी (तडजोड, व्यवस्था आणि एकत्रीकरण) नियम, २०१६ (‘‘सीएए नियम’’) आणि सीएए नियमांच्या इतर लागू तरतुदींसह वाचित कंपनी कायदा, २०१३ (‘‘कायदा’’) च्या कलम २३० ते २३२ च्या अनुरोधाने ट्रेझरा कंपनी आणि त्यांच्या संबंधित भागधारक आणि धनकोसोबत एलपी लॉजिस्टिक्स प्लस केमिकल एससीएम प्रायव्हेट लिमिटेड (‘‘हस्तांतरक कंपनी’’) च्या विलीनीकरणाच्या योजनेला (यापुढे ‘‘योजना’’ म्हणून संदर्भित) विचार करण्याच्या हेतूने, ट्रेझरा सोल्युशन्स लिमिटेड (‘‘कंपनी’’ / ‘‘हस्तांतरिती कंपनी’’) च्या इक्विटी भागधारकांची सभा बोलीवण्याचे निर्देश दिले आहेत.

सदर एनसीएलटी आदेशाच्या अनुषंगाने आणि त्यामध्ये निर्देशित केल्यानुसार, याद्वारे पुढील सूचना देण्यात येत आहे की, वेळोवेळी कॉर्पोरेट मंत्रालयाने जारी केलेल्या परिपत्रकांसह लागू कायद्यांच्या अनुपालनामध्ये हस्तांतरिती कंपनीच्या इक्विटी भागधारकांची सभा व्हिडिओ कॉन्फ रन्सिंगद्वारे (‘‘हसी’’) किंवा इतर ऑडिओ व्हिड्युओ माध्यम (‘‘ओएव्हीएम’’) (यापुढे ‘‘मीटिंग’’ म्हणून संदर्भित)) आयोजित केली जाईल आणि त्यांना विनंती आहे की त्यांनी मंगळवार, ०४ फेब्रुवारी २०२५ रोजी भा. प्र. वे. दुपारी ०४.०० वाजता बैठकीस उपस्थित रहावे.

हस्तांतरिती कंपनीने ३१ डिसेंबर २०२४ रोजीच्या सभेची सूचना आणि नियमांच्या नियम ६ सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम २३०(३), २३२(१) आणि (२) आणि १०२ अंतर्गत आवश्यक असलेले स्पष्टीकरणालक विधान आणि नोटीसच्या अनुक्रमणिकेत नमूद केल्याप्रमाणे कागदपत्रे (एकत्रितपणे ‘‘सूचना आणि परिशिष्ट’’ म्हणून संदर्भित)), ज्यांचे ईमेल पते कंपनी किंवा डिवायझिटरजमध्ये नोंदीकृत आहेत अशा इक्विटी भागधारकांना ३१ डिसेंबर २०२४ रोजी ईमेलद्वारे पाठवले आहे. कृपया लक्षात घ्या की या बैठकीची सूचना कंपनीच्या www.trejehara.com वेबसाइटवर, बीएसईची वेबसाइट www.bseindia.com, एनएसईच्या वेबसाइट www.nseindia.com आणि एनएसईएलच्या www.evoting.nsdl.com वेबसाइटवर देखील उपलब्ध असेल.

या सभेच्या तारखेपर्यंत, योजनेच्या प्रती आणि स्पष्टीकरणात्मक विधान नोंदीकृत कार्यालयात भाग्ये सकाळी १०:०० ते भाग्ये संध्याकाळी ५:०० च्या दरम्यान बैठकीला उपस्थित राहण्याचा अधिकार असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने केलेल्या कितीवरी १ (एक) कामकाजाच्या दिवसात विनामूल्य मिळू शकते.

मीटिंग दरम्यान रिमोट ई-व्होटिंग प्रक्रियेची तसेच ई-व्होटिंगची छाननी निष्पक्ष आणि पारदर्शकपणे व्हावी आणि सभा संपल्यापासून ४८ तासांच्या आत सभेच्या अध्यक्षाना किंवा अशा प्रकारे अधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला दिलेल्या मतांचा अहवाल सादर करण्याच्या हेतूने एनसीएलटीने श्री सुभाष सी वाघाणे यांची बैठकीचे अध्यक्ष म्हणून आणि सुश्री दीपिका शेट्टी यांची सभेच्या छाननीसाठी नियुक्ती केली आहे. इक्विटी भागधारकांना योजनेच्या मंजुरीसाठी ठरावावर मतदान करण्याची सुविधा आणि पर्याय असले (अ) व्हीसी/ओएव्हीएम द्वारे होणाऱ्या सभेमध्ये उपलब्ध ई-व्होटिंग प्रणालींद्वारे किंवा (ब) खाली नमूद केल्याप्रमाणे कालावधी दरम्यान रिमोट ई-द्वारे :

व्हीसी/ओएव्हीएम आणि ई-व्होटिंगद्वारे मीटिंगला उपस्थित राहण्याची तपशीलवार प्रक्रिया, या सूचनेचा भाग आहे आणि इक्विटी भागधारकांना ते वाचण्याची विनंती करण्यात येत आहे. ई-व्होटिंगबाबत काही महत्त्वाचे तपशील खाली दिले आहेत :

- कोणत्याही इक्विटी भागधारकांनी रिमोट ई-व्होटिंगचा पर्याय निवडल्यास, त्याला/तिला तरीही मीटिंगमध्ये उपस्थित राहण्याचा आणि सहभाग घेण्याचा अधिकार असेल, परंतु मीटिंग दरम्यान व्हीसी/ओएव्हीएम द्वारे दुसऱा मतदान करता येणार नाही. एकदा रिमोट ई-व्होटिंगद्वारे ठरावावर मत टाकल्यानंतर, त्याला/ तिला त्याचे/ तिचे मत बदलण्याची परवानगी दिली जाणार नाही.
- इक्विटी भागधारकांचे मतदानाचे अधिकार वरील तक्त्यामध्ये नमूद केलेल्या कट-ऑफ तारखेनुसार कंपनीच्या पेड-अप इक्विटी शेअर भांडवलाच्या त्यांच्या हिशेव्याच्या प्रमाणात असतील. ज्या व्यक्तीचे नाव कंपनी/ आरटीए द्वारे परिक्षण केलेल्या सदस्यांच्या रजिस्टरमध्ये किंवा कंपनीच्या वेब/ खात्याद्वारे राखल्या गेलेल्या लाभांशी मालकांच्या रजिस्टरमध्ये कट-ऑफतारखेनुसार नोंदवले गेले आहे, ती केवळ मतदानाचा हक्कदार असेल.
- सेबी मास्टर सर्कुलर – SEBI/MO/CFD/POD-2/P/CIR/2023/93 दिनांकित २० जून, २०२३ (‘‘सेबी स्कीम सर्कुलर’’) सहवाचित कायद्याच्या कलम २३०(६) आणि इतर लागू सेबी परिपत्रक जर असेल तर, अनुसार हस्तांतरिती कंपनीच्या आवश्यक बहुसंख्य भागधारकांनी ही योजना मंजूर केल्यास, एनसीएलटीच्या त्यानंतरच्या मंजुरी आणि आवश्यक वाटटील अशा इतर कोणत्याही नियामक किंवा वैधानिक प्राधिकरणाकडून अशा इतर मंजूल्यांना अधीन राहील.

४. छाननीकर्याच्या अहवालासह निकाल, हस्तांतरण कंपनीच्या www.trejehara.com वेबसाइटवर प्रदर्शित केला जाईल; सेबीच्या www.bseindia.com वर आणि एनएसईच्या www.nseindia.com वेबसाइट्स; आणि ई-व्होटिंग एजन्सी, नॅशनल सिक्युरिटीज डिवायझिटरी लिमिटेड (‘‘एनएसडीएल’’) www.evoting.nsdl.com च्या वेबसाइटवर प्रदर्शित करण्यात येईल.

५. कोणत्याही शंका असल्यास, तुम्ही www.evoting.nsdl.com च्या डाउनलोड विभागात उपलब्ध वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न (एफएक्वज्) आणि ई-वोटिंग वापरकर्ता पुस्तिका पाहू शकता किंवा ०२२ - ४८८९६ ७००० आणि ०२२ - २४९९ ७००० वर कॉल करू शकता. किंवा evoting@nsdl.co.in वर विनंती पाठवा.

ट्रेझरा सोल्युशन्स लिमिटेड करिता

हस्ता/-

श्री सुभाष सी वाघाणे

सप्तसाठी नियुक्त अध्यक्ष

मुंबई, ३१ डिसेंबर २०२४

‘पुजारी ग्रंथी सम्मान योजने’साठी नोंदणी केजरीवाल, आतिशी यांच्या प्रार्थनास्थळांना भेटी; भाजपची निदर्शने

पीटीआय, नवी दिल्ली

आम आदमी पक्षाचे (आप) राष्ट्रीय संयोजक आणि दिल्लीचे माजी मुख्यमंत्री अरविंद केजरीवाल यांनी मंगळवारी पुजारी ग्रंथी सम्मान योजनेला सुरुवात केली. केजरीवाल यांनी दिल्लीतील काश्मिरी गेट आयएसबीटीजवळील मरघट वाले बाबा मंदिराच्या पुजाऱ्यांची भेट घेऊन त्यांची नोंदणी केली. विधानसभा निवडणुकीपूर्वी केजरीवाल यांनी ‘पुजारी ग्रंथी सम्मान योजना’ जाहीर केली. त्याअंतर्गत दिल्लीतील सर्व मंदिरांचे पुजारी आणि गुरुद्वारांचे ग्रंथी यांना दरमहा १८ हजार रुपये वेतन दिले जाणार आहे. केजरीवाल यांनी ‘एक्स’वरून या भेटीची माहिती दिली. दुसरीकडे, मुख्यमंत्री आतिशी यांनी मध्य दिल्लीच्या करोल बाग भागातील संत सुजन सिंग महाराज गुरुद्वारामध्ये जाऊन या योजनेसाठी नोंदणी सुरू केली.

दरम्यान, दिल्ली सरकारने गेल्या १० वर्षांमध्ये आर्थिक मदत का दिली नाही याचे स्पष्टीकरण द्यावे अशी मागणी करत काही पुजाऱ्यांनी

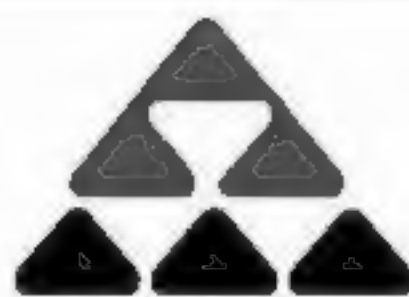

आम आदमी पक्षाचे राष्ट्रीय संयोजक अरविंद केजरीवाल यांनी पुजारी आणि ग्रंथींच्या नोंदणीचा भाग म्हणून दिल्लीतील मरघटवाले हनुमान बाबा मंदिराला भेट दिली.

मी मरघट बाबांच्या मंदिराला भेट दिली आणि पुजारी ग्रंथी सम्मान योजना सुरू केली. आज येथील महंतांचा वाढदिवस आहे. मी त्यांच्याबरोबर त्यांचा वाढदिवसही साजरा केला. – **अरविंद केजरीवाल**, राष्ट्रीय संयोजक, आप

इतकी वर्षे केजरीवाल यांनी धर्म किंवा धार्मिक स्थळांबद्दल क्वचितच आदर दाखवला असेल. आताही निवडणूक जवळ येताना ते पुजारी आणि ग्रंथींच्या भेटी घेत आहेत. त्यांनी इतर समुदायांच्या पुजाऱ्यांकडे का दुर्लक्ष केले असा प्रश्न उपस्थित होतो. – **बांसुरी स्वराज**, खासदार, भाजप

कॅनॉट प्लेस भागात निदर्शने केली. बांसुरी स्वराज यांनी या मुद्द्यावरून भाजपचे नेते विजय गोयल आणि केजरीवाल यांच्यावर टीका केली.

<div><div>झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, बृहन्मुंबई</div></div>					
क्र. झोपुप्रा/अभि/३क(१)/ओशिवरा / के-प/ २०२४ / ६८७८४ दिनांक: ३१.१२.२०२४					
जाहीर सूचना					
सदर जाहीर सूचनेद्वारे कळविण्यात येते की, अर्जदार गौतम नगर रहिवाशी सेवा संघ १ तर्फे मुख्य प्रवर्तक श्री. सुबराव वा. गाडे व गौतम नगर रहिवाशी सेवा संघ २ तर्फे मुख्य प्रवर्तक - नियाज अहमद रजाक शेख यांनी न.भु.क्र. २८६पै, ३२८पै, ३२९पै, ३३०पै, ३३१, ३३२पै, ५५७पै, ५५९पै, ५६०, ५६१पै, ५६२, ५६३अ पै, ५६५पै, मौजे - ओशिवरा, तालुका - अंधेरी, या संस्थेचे क्षेत्र महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सुधारणा, निर्मुलन व पुनर्विकास) अधिनियम १९७१ चे कलम ३ क (१) अंतर्गत झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र घोषित करणेबाबत विनंती अर्ज दाखल केला आहे. अर्जदार यांनी अर्जसोबत सादर केलेल्या कागदपत्रांचे आधारत मिळकतीचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.					
मौजे ओशिवरा, तालुका अंधेरी					
मिळकत पत्रिकेनुसार					
अ.क्र.	न.भु.क्र.	क्षेत्र (चौ.मी.)	धारणाधिकार	धारक	इमला मालक
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१	२८६	३२३७.४	क	शेती बृहन्मुंबई महानगर पालिका (डी.पी.रोड १५४७.३० चौ.मी.)	
२	३२८	३०७.२	-	शेती	
३	३२९	२१६.६		शेती बृहन्मुंबई महानगर पालिका (डी. पी. रोड १५५.६० चौ.मी.)	
४	३३०	३६०.७	क	शेती	
५	३३१	१४७.०	-		
६	३३२	७३२.०	क	-	
७	५५७	७२४४.०	-	शेती	
८	५५९	१६३०.८	-	शेती	
९	५६०	५१९.०		शेती बृहन्मुंबई महानगर पालिका खेळाचे मैदान (क्षेत्र ६४०.२ चौ.मी.)	
१०	५६१	८३७.५			
११	५६२	६४०.२			
१२	५६३अ	२२१७२.८	शेती	शेती मे. बयरामजी जीजीभाय खाजगी मर्यादित शिराीन जोहर चुनावाला (क्षेत्र ५०५.८ चौ.मी.) मे. राम अॅण्ड कंपनीचे भागीदार बाळकिशन प्रितमलाल वाधवान (क्षेत्र ४०३९.३७ चौ.मी.) खेळाचे मैदान बृहन्मुंबई महानगर पालिका (क्षेत्र ११०९२.८ चौ.मी.) बृहन्मुंबई महानगरपालिका डी पी रोड (क्षेत्र १५३.७५ चौ.मी.)	
१३	५६५	३००.३	क	मेसर्स बयरामजी जिजीभाय खाजगी मर्यादित बृहन्मुंबई महानगर पालिका डी पी रोड (क्षेत्र ३०० चौ.मी.)	(१) श्री. दंदन गोविंद कहार २) श्री. मवालाल जयकरण गुप्ता
	एकूण	३८३४५.५			

लोकमानस

loksatta@expressindia.com

शांततेत कार्टर यांचे योगदान मोलाचे

‘बडे बेआबरू होकर...’ हे संपादकीय (३१ डिसेंबर) वाचले. जिमी कार्टर यांनी अतिशय शांतपणे अनेक क्षेत्रांत योगदान दिले, पण कामापेक्षा वायफळ बडबडीचा भाव वधारल्याने जे मागे पडले, त्यांच्यात कार्टर यांचाही प्रामुख्याने समावेश होतो. ते ४८ महिने अध्यक्षपदी होते, त्यांतील ४६ महिने त्यांच्यावर माध्यमांनी सातत्याने तीव्र टीका केली. त्यांनी ‘डिपार्टमेंट ऑफ एनर्जी’ आणि ‘डिपार्टमेंट ऑफ एज्युकेशन’ ही मंत्रालये सुरू केली. आज अमेरिका या दोन्ही क्षेत्रांत जगभरात आघाडीवर आहे. त्यांनी ‘फेडरल इमर्जन्सी’ ही एकच संस्था निर्माण करून अनेक संस्थांचा गुंता सोडवला. एअर इंडियाच्या विमानाचे अपहरण केले गेले त्यावेळी भारताला अशा संस्थेची गरज पटली होती.

अलास्का राज्यात जमिनीवाटपाचा त्यांचा निर्णय आजही वाखाणला जातो. पर्यावरण संरक्षणाचे ते खंदे पुरस्कर्ते होते. त्यांनी ५६ दशलक्ष एकर जागा राष्ट्रीय स्मारकांसाठी राखीव ठेवली आणि २५ नद्यांचे खळखळे प्रवाह संरक्षित केले. आखाती देशांच्या तेलावरील प्रभुत्वाला शह देण्यासाठी त्यांनी अमेरिकेत तेल बिहिरी शोधण्यासाठी निधी दिला. ‘नॅशनल हेल्थ प्लॅन’ तयार केला. ‘पनामा कालवा करार’ संमत करून घेतला. चिली, पॅराग्वे, अर्जेंटिना आणि निकाराग्वातील सत्ताधार्यांवर लोकशाहीसाठी दबाव आणला. मिनाकेम बेगीन आणि अन्वर सादत यांच्यात शिष्टाई केली. चीनबरोबर संबंध सुरळीत केले. इंदौरी विद्यापीठात मानद प्राध्यापक म्हणून त्यांनी ३८ वर्षे सेवा दिली होती. १९८२मध्ये त्यांनी ‘कार्टर सेंटर’ची स्थापना केली. त्यांनी दक्षिण कोरिया, हैती, बोस्नियात मध्यस्थी केली. नेपाळ येथील माओवाद्यांशी त्यांनी चर्चा केली. तसेच हमासशी संवाद साधण्यात त्यांची मदत घेण्यात आली. त्यांनी आयुष्यभर शांतता, लोकशाहीचे संरक्षण, शिक्षण, आरोग्य, शेती आणि ऊर्जा या क्षेत्रांत महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. त्यांच्या अतुलनीय कार्याचे योग्य श्रेय मात्र त्यांना दिले गेले नाही.

■ **प्रा. डॉ. गिरीश नाईक**, कोल्हापूर

नैतिकतेसाठी आग्रही नेते दुर्मिळच

‘बडे बेआबरू होकर...’ हे संपादकीय (३१ डिसेंबर) वाचले. सध्या राजकीय यशाचे एकच मापक झाले आहे आणि ते म्हणजे सत्तासत्कार होणे. मग हे यश साम दाम दंड भेद आणि कोणत्याही अनैतिक मार्गाने मिळवले तरीही त्या मार्गाकडे दुर्लक्ष करावे ही राजकीय नेत्यांची अपेक्षा असते. बहुधा ते जनतेला पुढील अंधारमय भविष्यासाठी तयार करत असावेत. परिणामी राष्ट्र सर्वोपरी भावना प्रामाणिकपणे जोपासत, व्यक्तिगत हिताचा त्याग करत, अपयश स्वीकारणाऱ्या राजकारण्यांबद्दल जाणून घेण्यासाठी नव्या पिढ्यांना डॉ. मनमोहन सिंग आणि जिमी कार्टर यांसारख्या राजकारण्यांच्या इतिहासातच जावे लागते. आपल्या प्रतिस्पर्ध्याने जिकण्यासाठी नैतिकतेची पातळी सोडली म्हणून आपण आणखी एक पातळी सोडू नये कारण यात नुकसान राष्ट्राचे आणि लोकशाहीचेच होते, याची त्यांना जाण होती.

■ **सौरभ जोशी**, बुलडाणा

राजकारणापलीकडेही बरेच काही...

‘बडे बेआबरू होकर...’ (३१ डिसेंबर) आणि ‘मार्दवी मर्तीद’ (२८ डिसेंबर) दोन्ही अग्रलेख वाचले. कार्टर आणि डॉ. सिंग यांच्यातील साम्य हेच की दोघांनी आपापल्या परीने आर्थिक वाढीस गती दिली. परंतु, आर्थिक विकास ही धिमी प्रक्रिया असल्याने, त्यांचे मोठेपण आजच्या डामडोली- ठणठणाट्यात बहुतेकांना जाणवलेही नाही. उच्च शिक्षित असलेल्या या दोघांनी तळगळ्यांतील घटकांबद्दल बहुमुल्य कार्य केले. कार्टर हे राजकारणी तर होतेच, मात्र त्याचबरोबर ते संगीतप्रेमी, अभिनेते, व्यापारी, नौदल अधिकारी, धावपटू, गिर्यारोहक, कवी आणि लेखकदेखील होते. राजकारणात टिकून राहण्यासाठी आवश्यक ‘चतुराई’ मात्र त्यांच्यात नव्हती. अशा ‘चतुरां’त त्यांचा निभाव लागला नाही. करिअरच्या सुरुवातीला (वयाच्या १८व्या वर्षी) ख्रिस्ती तत्त्वज्ञान शिकवणाऱ्या कार्टर यांना पुढे २००२ मध्ये शांततेचे नोबेल पारितोषिक देऊन सन्मानित करण्यात आले. ‘कन्सिडरिंग द व्हॉइड’ या कवितेत, निसर्गाच्या शक्तीपुढे मानवाच्या अस्तित्वाचा अर्थ शोधू पाहणाऱ्या, कार्टर यांची ओळख केवळ ‘राजकारणी’ अशी करून देणे, हा त्यांच्यावर अन्याय ठरेल.

■ **विजय भोसले**, घणसोली (नवी मुंबई)

हा निव्वळ प्रसिद्धीचा हव्यास

‘**शिक्षणमंत्री पदाचा** पदभार स्वीकारण्याच्या समारंभाला विद्यार्थी वेठीस’ ही बातमी (लोकसत्ता- ३१ डिसेंबर) वाचली. ती वाचून अश्चर्य वाटणे किंवा धक्का बसण्याचे काहीच कारण नाही. प्रसिद्धीच्या हव्यासासाठी अशा प्रकारच्या चुकी योजण्याची लोकप्रतिनिधींना जणू सवयच लागली आहे. मग त्याचा त्रास सामान्य जनतेला कितीही झाला तरी त्याची फिकीर त्यांना नसते. मंत्रीपदाचा पदभार विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीतच स्वीकारायचा होता तर सर्व प्रकारच्या सोयीसुविधा उपलब्ध असणाऱ्या मंत्रिमहोदयांनी आपला लवाजमा जिल्हा किंवा तालुक्याच्या ठिकाणी नेऊन तिथे विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीत प्रतीकात्मक स्वरूपात पदभार स्वीकारणे शक्य होतं. परंतु तसे न करता, लहान वयातील विद्यार्थ्यांना दीडशे किलोमीटर प्रवास करून मंत्रालयात घेऊन येण्याची खरोखरच आवश्यकता होती का, असा प्रश्न आपल्याला कोणीही विचारणार नाही, याची जणू त्यांना खात्रीच असावी. हा प्रसिद्धीचा हव्यास कधी कमी होणार ?

■ **सावळाराम मोरे**, नालासोपारा

विद्यार्थ्यांची अवस्था ‘मुकी बिचारी...’

शिक्षणमंत्र्यांच्या पदभार स्वीकारण्याच्या समारंभाला विद्यार्थ्यांना वेठीस धरले जाणे उद्देगजनक आहे. राज्याचे शालेय शिक्षणमंत्री दादा भुसे आणि राज्यमंत्री पंकज भोयर यांच्या पदभार स्वीकारण्याच्या समारंभास पहिली ते दहावीचे ५० विद्यार्थी नाशिक जिल्ह्यातील बागलाण आणि त्र्यंबकेश्वर परिसरातून म्हणजे सुमारे १५० किलोमीटर प्रवास करून मंत्रालयात आणण्यात आणले होते. मंत्र्यांनी केवळ प्रसिद्धीसाठी विद्यार्थ्यांना वेठीस धरणे, हा दैवदुर्विलासच ! अशी असंवेदनशील वागणूक शिक्षणमंत्र्यांना नक्कीच शोभणारी नाही. संबंधित शाळेच्या मुख्याध्यापकांनी आणि पालकांनी यास विरोध करणे अपेक्षित होते. विद्यार्थ्यांनी अद्ययावत प्रयोगशाळा, मैदाने, पोहण्यासाठी प्रशिक्षकाची नेमणूक, कुस्तीसाठी आखाडा इत्यादी मुद्दे शिक्षणमंत्रीपुढे उपस्थित केले ही समाधानाचीच बाब आहे, मात्र ‘मुकी बिचारी कुणीही हाका’च्या धर्तीवर शिक्षणमंत्र्यांनी स्वतःच्या प्रसिद्धीसाठी विद्यार्थ्यांना जुंपणे अशोभनीयच ! मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी शिक्षणमंत्र्यांना समज देणे गरजेचे आहे.

■ **अरविंद बेलवलकर**, अंधेरी (मुंबई)

विसंवादातून नुकसान होते ते विद्यार्थ्यांचे

‘**विद्यार्थ्यांशी विसंवाद**’ हा ‘अन्वयार्थ’ (३१ डिसेंबर) वाचला. सरकारी नोकरीसाठी उपलब्ध जागा आणि इच्छुक उमेदवार यांचे गुणोत्तर देशातील कोणत्याही राज्यात अत्यंत विषम आहे. त्यातून परीक्षांच्या वेळापत्रकापासून संचालनापर्यंत जे प्रचंड घोळ घातले जातात, त्यामुळे उमेदवार त्रासले आहेत. त्यांचा हा त्राग अशा आंदोलनांतून व्यक्त होतो. कोणताही राजकीय पक्ष अशा आंदोलनांत त्यांच्या राजकीय फायद्यासाठी सहभागी होतो, हे उघडच आहे. मुद्दा आहे, तो सरकारी पातळीवरून परीक्षार्थींशी संवाद न साधण्याचा. अशा आंदोलनांमध्ये परीक्षार्थींच्या मुखवट्याखाली स्वतःचे हेतू साध्य करण्यासाठी घुसलेलेही अनेक असतातच, पण त्यामुळे संपूर्ण आंदोलन बदनाम करणे योग्य नाही. आम्ही आमच्या पातळीवर बैठका घेऊ आणि तुम्हाला निर्णय कळवू, अशीच जर प्रत्येक सरकारी भूमिका असेल, तर ती फारच एकपर्फी आहे. अशाने संवाद संपतो आणि विसंवादातून पुन्हा नुकसान होते ते विद्यार्थ्यांचेच.

■ **प्रभाकर वारुळे**, मालेगाव (नाशिक)

नितेश राणेंना शपथेचा लगेचच विसर ?

‘**बेताल वक्तव्याप्रकरणी** नितेश राणे यांच्यावर चौफेर टीका’ ही बातमी (लोकसत्ता- ३१ डिसेंबर) वाचली. जगात भारताची प्रतिमा बिबिधतेत एकता जोपासणारा देश अशी आहे. नितेश राणे हे महाराष्ट्राच्या महायुती सरकारमधील भाजपचे मंत्री आहेत. त्यांनी पुण्यातील, पुरंदरमधील एका कार्यक्रमात ‘केरळ हे मिनी पाकिस्तान आहे आणि त्यामुळे राहुल गांधी आणि प्रियांका गांधी तेथून खासदार म्हणून निवडून येतात,’ असे वादग्रस्त विधान केले. मंत्रीपदाची शपथ घेताना, देशाची एकता आणि अखंडता राखेन, असा उल्लेख त्यांनी केला होता. या शपथेचा त्यांना अगदी अरपावधीतच विसर पडला की काय ? शिवाय कोणाबद्दलही आकस न ठेवता कार्यवाही करेन असेही त्यांनी शपथेत म्हटले होते. त्यांनी अशी जाहीर विधाने करू नयेत.

■ **अजित शेठ्ये**, डोंबिवली

विचार

कर्तृत्वमर्यादांमुळे भाजपचे पतन निश्चित!

काँग्रेस नेतृत्व राजकारणात हळूहळू एकाकी पडू लागले आहे हे भाजपला भरदिवसा पडलेले स्वप्न आहे. केंद्रातून भाजपला हाकलून लावणे हे इंडिया आघाडीतील प्रत्येक पक्षाचे छेय आहे, असा दावा करत ‘नेतृत्वमर्यादांमुळे आघाडी विघटनाकडे...’ या ‘पहिली बाजू’ला (लोकसत्ता- ३५ डिसेंबर) प्रत्युत्तर देणारा लेख...

अॅड. धनंजय जुनरकर

प्रवक्ता, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस

‘नेतृत्व मर्यादांमुळे आघाडी विघटनाकडे...’ या शीर्षकाखालील लेख वाचला. लेखात ‘इंडिया’ आघाडीच्या चिरफळ्या उडण्याची लक्षणे दिसू लागल्याचे म्हटले आहे, परंतु हे धादंत खोटे आहे. का, हे जाणून घेण्यासाठी इंडिया आघाडी का स्थापन झाली, हे पाहावे लागेल.

देशात ज्या राज्यांत विरोधी पक्षांची आणि विरोधी विचारसरणीची सरकारे आहेत, ती पाडण्यासाठी, विरोधी पक्षांच्या महत्त्वाच्या नेत्यांवर खोटे खटले भरून त्यांना तुरुंगात डांबण्यासाठी केंद्रातील भाजपचे सरकार ईडी, सीबीआय, इन्कम टॅक्स विभागाचा मुक्तपणे वापर करत होते. दहशत निर्माण केली जात होती. त्याला विरोध म्हणून एकत्र येणे आणि लोकसभेत एकास एक उमेदवार देणे गरजेचे होते. या विचारातून इंडिया आघाडीचा जन्म झाला.

मित्र पक्षांच्या पाठीत खंजीर खुपसणे, अन्य पक्षांचे चिन्ह, नाव काढून घेणे, महापालिका, नगर परिषदा, पंचायत समितीच्या निवडणुका अडीच ते तीन वर्षे लांबवून तिथेही स्वतःचे नियंत्रण ठेवून भ्रष्टाचार करणे हे नवीन मॉडेल भाजपने महाराष्ट्रात विकसित केले. इंडिया आघाडीतील प्रादेशिक पक्षांचे मुद्दे वेगवेगळे आहेत. त्यांची ध्येये, मार्ग भिन्न आहेत. ते पक्ष काँग्रेस पक्षाचे वेगवेगळे सेल म्हणून कार्यरत नाहीत. त्यांचे स्वतंत्र अस्तित्त्व आहे. अशावेळी सर्वांनी भाजपचे वर्तन- दडपशाही, हुकूमशाही, दादागिरी पाहिली व ते एक झाले. सर्वप्रथम केंद्रातून भाजपला हाकलून लावणे हे सर्वांचे ध्येय आहे. प्रादेशिक निवडणुका किंवा महापालिका निवडणुका एकत्रित लढणे हे त्या त्या राज्याच्या स्थितीवर अवलंबून आहे, त्यामुळे भाजपला झालेल्या हर्षवायूचा काही उपयोग होणार नाही.

ईव्हीएमचा वाद

काँग्रेस आणि आघाडीच्या पराभूत झालेल्या व जिकलेल्यादेखील काही उमेदवारांनी ईव्हीएमच्या मतमोजणीवर शंका घेतलेली आहे. त्या विरुद्ध न्यायालयातदेखील दाद मागण्यात येत आहे. वारंवार मागणी करूनही मतपत्रिकेवर मतदान घेण्याची तयारी दाखविली जात नाही, यावरून मोदी सरकारला निष्पक्ष निवडणुका नको आहेत, हेच स्पष्ट होते. निवडणूक आयोगाचे सदस्य

निवडण्याच्या प्रक्रियेतून माननीय सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधीशांना का वगळण्यात आले, याचे स्पष्टीकरण भाजप देऊ शकतो का ?

महाराष्ट्रात विधानसभा निवडणुका होण्यापूर्वी मतदार याद्यांसंदर्भात तक्रार करण्यात आली होती. आता दिल्ली विधानसभेच्या निवडणुकांपूर्वी अरविंद केजरीवाल यांनीही तशीच तक्रार केली आहे. ज्यांना या प्रश्नाची धग जाणवली त्यांनी आपले विचार सार्वजनिकरीत्या मांडले आहेत. तुणमूल काँग्रेस आणि नॅशनल कॉन्फरन्स यांना त्याचा त्रास झाला नसावा म्हणून त्यांचे त्यावरचे मत वेगळे आहे. भाजपला स्वतःवर इतका विश्वास आहे तर मतपत्रिकांवर निवडणुका का घेतल्या जात नाहीत ?

राहुल गांधींचे नेतृत्व

लोकसभा निवडणुकीपूर्वी राहुल गांधी कोणत्याही पदावर नव्हते. त्या काळात त्यांनी भारत जोडो यात्रा काढली आणि साडेतीन हजार किलोमीटरचे अंतर पायी कापले. या यात्रेला आणि राहुल गांधी यांना देशभर मिळालेल्या अभूतपूर्व प्रतिसादामुळे भाजपच्या पायाखालील वाळू सरकली. काँग्रेस पक्षात निवडणूक होऊन मल्लिकार्जुन खरगे पक्षाचे राष्ट्रीय अध्यक्ष झाले. भाजपमध्ये मात्र निवडणूक होणार असल्याची अद्याप कोणतीही माहिती मिळालेली नाही. ‘अबकी बार चारसे पार’ म्हणणारी भाजप २४० वर आली. चंद्राबाबू आणि नितीश कुमार यांच्या

कुतूहल

भूविज्ञान कशासाठी ?

‘**कुतूहल’च्या सर्व** वाचकांचे या सदराच्या विसाव्या वर्षात सहर्ष स्वागत. यंदा आपण पाषाणांसंदर्भातील भूविज्ञान (जिऑलॉजी) या विषयाची माहिती घेणार आहोत. हा विषय निवडण्यामागचे सर्वांत महत्त्वाचे कारण म्हणजे याबद्दल फार थोड्या लोकांना माहिती असते.

पृथ्वी कशी निर्माण झाली, ती एकेकाळी कशी होती, हळूहळू पृथ्वीचे सांरचनिक भूपट (टेक्टॉनिक प्लेट्स) कसे सरकत गेले आणि जगाचा आजचा नकाशा कसा तयार झाला, आज जिथे हिमालय आहे तिथे पूर्वी महासागर होता का, भूकंप कसे होतात, त्यांची तीव्रता कशी मोजतात, भूकंप त्सुनामीला कसे कारणीभूत ठरतात अशा अनेक प्रश्नांची उत्तरे या सदरातून देण्यात येतील.

एकेकाळी या विषयाला भूगर्भशास्त्र म्हटले जात होते. आता त्याला भूविज्ञान का म्हटले जाते, जमिनीखाली मिळणारी खनिजे मानवाच्या गरजेनुसार वारंवार निर्माण होतात का, जमिनीखाली असलेले पाणी नेमके कुठे असते, ते शेकडो वर्षे तिथे राहिले की आपल्या उपयोगाचे असते का, या विज्ञानशाखेत संशोधन करणारी भारतातील संस्था कोणती, ती केव्हा स्थापन झाली, तिचे उद्देश कोणते, त्यात कोणकोणत्या परदेशी आणि भारतीय वैज्ञानिकांनी संशोधन केले, भूविज्ञानाचे शिक्षण देणाऱ्या संस्था कोणत्या, या शिक्षणाचा पुढे काय उपयोग होतात, अलीकडे या विज्ञानशाखेला उपग्रहांचा कसा उपयोग होतो, भारतात आणि जगात दरडी कोसळणे, गावेच्या गावे जमीनदोस्त होणे,

‘**तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री** जोशी यांचा जन्म २७ जानेवारी १९०१ रोजी धुळे जिल्ह्यातील पिंळगेर येथे झाला’ - याचा विचार करता हे वर्ष (२७ जानेवारी २०२५ ते २६ जानेवारी २०२६) त्यांचं ‘शतकोत्तर रौप्यमहोत्सवी जयंती वर्ष’ म्हणून साहित्य, भाषा, संस्कृती, संशोधन क्षेत्रात साजर केले जाईल, जाणवताही हवं. त्याचं कारण, तर्कतीर्थाना १९०१ ते १९९४ असं तब्बल ९३ वर्षांचं आयुष्य लाभलं. त्या ९३ वर्षांनं ते विसाव्या शतकाचे साक्षीदार, भागीदार होत. त्यांचं व्यक्तिमत्त्व बहुआयामी होतं. वेदशास्त्रसंपन्न, धर्म नि समाजसुधारक, स्वातंत्र्यसैनिक, अस्पृश्यता निर्मूलक, आंतरजातीय विवाह समर्थक, अस्पृश्यतांचा मंदिर प्रवेशाचे कृतिशील पुरोहित, भारतीय राज्यघटनेच्या पहिल्या मसुद्याचे संस्कृत भाषांतरकार, राज्य निर्मितीनंतरच्या महाराष्ट्राच्या साहित्य आणि संस्कृतीचे शिल्पकार, कोशकार, मराठीला ज्ञानभाषा म्हणून संपन्न करणारे ज्ञानपासक, प्रबोधक, वक्ते, साहित्यकार अशी त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची अनेक अंगं सांगता येतील. त्यांनी आपल्या जीवनाकाळात मराठी विश्वकोशात दीडशेहून अधिक नोंदी लिहिल्या नि त्या कोशाच्या आंशिक १५ खंडांचं संपादन केला. ‘हिंदुधर्माची समीक्षा’ (१९४९) केली, तसंच ‘धर्मकोश’चे २५ खंड संपादित केले. भारतीय वेद

दैर्नदिन घडामोडी आणि आजूबाजूला घडणाऱ्या घटनांची नोंद ठेवून या नोंदींचा वापर समाजाला जाणते करण्यासाठी कार्यरत असलेले पत्रकार आणि काळबरोबर राहून नव्या पिढीला मार्गदर्शन करणारे व त्यांच्याही नवसर्जनाला दाद देणारे पत्रकारितेतील स्वीकारशील गुरू, असेच दिवंगत ज्येष्ठ पत्रकार किरण ठाकूर यांचे यथार्थ वर्णन करता येईल. पारंपरिक पठडीतील पत्रकारिता करतानाच नव्या सहस्रकाच्या प्रारंभी नव्याने सुरू होत असलेल्या वेब आवृत्त्यांचा त्यांनी केलेला चिकित्सक अभ्यास वैशिष्ट्यपूर्ण आहे. ‘पुणे डेली’मध्ये उपसंपादक आणि ‘युनायटेड न्यूज ऑफ इंडिया’ (यूएनआय) या वृत्तसंस्थेचे प्रतिनिधी म्हणून त्यांनी काम पाहिले. त्या कालखंडात वृत्तसंस्थेच्या प्रतिनिधी म्हणून काम करणे हे अधिक जबाबदारीचे आणि जोखमीचे असते याची जाण ठेवून ठाकूर यांनी काम केले. ‘इंडियन पोस्ट’ आणि ‘द ऑब्झर्व्हर ऑफ बिझनेस अँड पॉलिटिक्स’ या नियतकालिकांसाठीही त्यांनी काम केले.

पत्रकारांची पिढी घडविणाऱ्या सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या संज्ञापन व वृत्तपत्रविद्या विभागात, अर्थात रानडे इन्स्टिट्यूटमध्ये प्राध्यापक म्हणून २००१ मध्ये ठाकूर रुजू झाले. २००७ मध्ये विभागप्रमुख म्हणून ते सेवानिवृत्त झाले. या कालखंडात विभागाच्या प्रगतीसाठी त्यांनी अनेक उपक्रम हाती घेतले आणि नव्या संशोधनांना चालना दिली. वर्गामध्ये शिक्षकांच्या की त्यांची एक खास पद्धत होती. ‘आज कोणती वृत्तपत्रे वाचली ? अमुक वृत्तपत्राने एखादी बातमी कशा पद्धतीने दिली आहे,’ असे प्रश्न विचारून ते विद्यार्थ्यांना बोलते करत.

डॉ. किरण ठाकूर

एखाद्या बातमीमध्ये कोणते कंगोरे समाविष्ट केले गेले असते, तर ती बातमी परिपूर्ण झाली असती, याचे विश्लेषण करण्याची त्यांची हातोटी आणि संवादी भूमिका यामुळे ठाकूर सर विद्यार्थीप्रिय झाले. विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीवर लक्ष ठेवण्याबरोबरच मित्रत्वाने वागणारे शिक्षक म्हणूनही ते विद्यार्थीप्रिय होते. एखाद्या विद्यार्थ्यांचे गुण आणि दोष अचूकपणे ओळखून त्याप्रमाणे त्यांना पुढील कारकीर्दीसाठी अगदी आपुलकीने सल्ला देणे हीदेखील त्यांची खासियत होती. कोणता विद्यार्थी चांगला बातमीदारी करू शकतो आणि कोण बातमीवर उत्तम संस्कार करू शकतो, कोणाला लेखनाचे तंत्र अवगत आहे आणि कोणाला बिर्तंबातमी काढता येते हे त्यांना ठाऊक असायचे.

‘पुणे श्रमिक पत्रकार संघ’ आणि ‘पुणे पत्रकार प्रतिष्ठान’च्या अध्यक्षपदाचीही जबाबदारी त्यांनी पेलली. इंटरनेट वापर

अजून तसा बाल्यावस्थेत असताना, इंटरनेटच्या माध्यमातून विविध वृत्तपत्रांनी केलेल्या वेब आवृत्त्यांचा त्यांनी अभ्यास केला. आधुनिकतेशी सांधा जोडून घेताना ‘भारतातील वृत्तपत्रांच्या वेब आवृत्त्या’ या विशयावर प्रबंध सादर करून ठाकूर यांनी पीएच.डी. संपादन केली, जी वैशिष्ट्यपूर्ण ठरली. विद्यापीठातून निवृत्त झाल्यानंतर त्यांनी अहमदाबाद येथील ‘मुद्रा इन्स्टिट्यूट ऑफ कम्युनिकेशन अँड रिसर्च’, तसेच ‘फ्लेम’ आणि ‘विश्वकर्मा विद्यापीठा’मध्ये मानद प्राध्यापक म्हणून काम पाहिले. भारतीय विद्याभवनच्या नानासाहेब परळकर पत्रकारिता विभागाचे कामही त्यांनी काही काळ केले. त्यांच्या अंतिम इच्छेनुसार मरणोत्तर देहदान करण्यात आले.

तर्कतीर्थ विचार

तर्कतीर्थाच्या विचारांची प्रस्तुतता

हे स्मरणार्जन नव्हे, तर वर्तमानास गतवैभव प्राप्त करून देण्याचा विनम्र प्रयत्न आहे...

वाङ्मयाची कालक्रमिक संगती लावून हे खंड इंग्रजीत संपादित केले. यामुळे हिंदू धर्मग्रंथ आणि वेद हे वैश्विक अध्ययन, अध्यापन, संशोधन साधन म्हणून उपलब्ध झाले. हे ग्रंथ आजही जगभर प्राच्यविद्या, भारतविद्या, वेदविचार क्षेत्रात प्रामाणिक व प्रमाणित (टू अँड स्टँडर्ड) साधन मानले जातात. तीर्कतीर्थ ‘मीमांसा कोश’च्या सात खंडांची. ते रचले तर्कतीर्थांचे गुरू स्वामी केवलानंद सरस्वती यांनी; पण प्रकाशात आणले तर्कतीर्थांनी. ‘धर्म’ संकल्पनेचा विचार हा तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी यांच्या अभ्यासाइतका आस्थेचा विषय होता. त्याला ‘सर्वधर्मसमीक्षा’ (१९८४)चें अधिष्ठान होतं. धर्म ही अहंकार, आक्रमण, अस्मिंतेची बाब नसून, वैश्विक मानवी जीवन एकात्म करण्याच्या बंधुभावाचे विविधमार्गी परंतु एकलक्ष्यी साधन म्हणून ते धर्माकडे पाहत.

तत्त्वज्ञानाच्या पौर्वात्य आणि पाश्चिमात्य अशा दोन्ही विचारप्रवाहांवर अभ्यासक म्हणून त्यांचा

समान अधिकार होता. द्वैतवाद, अद्वैतवाद, द्वैताद्वैतवाद, विशिष्ट द्वैतवाद, ख्यातिवाद, केवलाद्वैतवाद, एकदेवतावाद, मनुवाद, लोकायत, सांख्यदर्शन, चिद्वाद या विचारांचा तर्कतीर्थांचा व्यासंग पाहिला की त्यांनी हे सर्व अनौपचारिक शिक्शण पद्धतीतून (गुरुकुल) संपादित केलं होतं, यावर आज विश्वास बसत नाही. शिवाय तर्कतीर्थ विचारविकासा पाहता, तो वर्तमान औपचारिक शिक्षणाच्या निरंतर स्थूलतेकडे अग्रेसर होणाऱ्या विकासापुढे (खरं तर विस्तारापुढे) प्रश्नचिन्ह निर्माण करतो. तर्कतीर्थांचा इतकाच अधिकार पाश्चात्य विचारधारांवरही होता, हे ‘जडवाद अर्थात अनौश्वरवाद’ (१९४१), ‘आनंदमीमांसा’ (१९२८)सारखे त्यांचे प्रबंध वाचताना लक्षात येतं. मार्क्सवाद, रॉयवाद, गांधीवाद, आंबेडकरवाद, आधुनिकतावाद, मानवतावाद, नवमानवतावाद त्यांनी जीवनाच्या विविध टप्प्यांवर अभ्यासले आणि आचरलेही होते.

‘हाऊ फार दॅट लिटल कॅंडल श्रोज इट्स बीम्स; सो शाइन्स ए गुड डीड इन ए नॉटी वर्ड’‘साखं शेक्सपिअरचं वचन मला नि आपणाला तर्कतीर्थ-विचाराच्या संदर्भात मननीय ठरावं. जगाचा इतिहास हे सांगत आला आहे की, ‘विश्व कडेलोटाच्या टोकावर तरलेले असते, तेव्हा कोणी तरी तत्त्वज्ञ, विचारवंत, कलाकार, शास्त्रज्ञ जन्माला येतात नि ते आपल्या विचार आणि कृतीच्या तरफेने कडेलोट पावणारे विश्व नुसतेच थोपवून धरत नाहीत, तर त्यास विधायक दिशा आणि दृष्टी देतात.’ तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी यांच्या विचारांची प्रस्तुतता अशी की, गतशतकातील असले तरी ते वर्तमान जगास दिशादर्शन ठरतात, अशी माझी बाणा आह. हा शिळ्या कडीला उत नसून, ‘थोर महात्मे होऊन गेले, चरित्र त्यांचे पाहा जरा, एक तरी गुण अंगी घ्यावा, हाची सापड बोध खरा!’ असा विचार करून हाती घेतलेला शतकोत्तर रौप्यमहोत्सव स्मरण उपक्रम होय. हे स्पष्ट केलेच पाहिजे की, हे स्मरणजन नव्हे, तर वर्तमानास गतवैभव प्राप्त करून देण्याचा विनम्र प्रयत्न आहे. कोणत्याही काळात समर्थ लोकसत्ता निर्माण करायची तर ‘वादे वादे जाय ते तत्त्वबोधः’ हाच सत्यशोधक मार्ग उपयोगी ठरतो.

■ **डॉ. सुनीलकुमार लवटे**
drskulawate@gmail.com

सं. ‘मागा’पमानाची मौज!

गतवैभवाची भाषा जनसामान्यांस नेहमीच आकृष्ट करते. तथापि तसे करताना किती ताळतंत्र सोडायचा आणि शहाणपणापासून किती फारकत घ्यायची?

राजकीय हिरोबासाठी शहाणपणा सोडून एक पाऊल मागे घेण्याचा लोकानुनय केला की नंतर अधिकाधिक मागेच जावे लागते. अमेरिकेचे माजी आणि भावी अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांस आता याची जाणीव होत असणार. अमेरिकेस (‘पुन्हा एकदा’) महान करण्याच्या वायद्यावर ट्रम्प गेल्या महिन्यातील निवडणुकीत विजयी झाले. “देशास महान करीन”, “गतवैभव मिळवून देईन”, “पुन्हा एकदा सोन्याची कौले चढवीन” वगैरे अजागळ घोषणांस लोक भुलतात. मग तो देश कोणताही असो. कारण भविष्य अज्ञात असते आणि वर्तमानाच्या अस्थिरतेत कथित उज्ज्वल भूतकाळाची पोपटपंची आशेचा किरण उरते. बरे, हजारो वर्षांपूर्वीचा हा कथित उज्ज्वल भूतकाळ कोणी पाहिलेला आहे म्हणावे तर तसेही नसते आणि म्हणून विचारमंद जनसामान्य तो दंतकथा असूनही त्यावर विश्वास ठेवतात. राजकीय द्वंद्व म्हणजे या दंतकथांचा बाजार. या बाजारत शुक्ल वास्तवावर शहाणे भाष्य करणाऱ्यांपेक्षा स्वप्नांचे खोटे झमले बांधणाऱ्याच्या उत्पादनांस नेहमीच अधिक मागणी असते. अमेरिकी निवडणुकीत त्याचा पुन्हा प्रत्यय आला. या निवडणुकीत ‘मेक अमेरिका ग्रेट अगेन’, म्हणजे ‘मागा’, हा जणू परवलीचा शब्द असल्यासारखे वातावरण होते. ‘मागा’च्या टोप्या काय, टीशर्ट काय, पोस्टर्स काय सगळ्या नुसता हुचपणा! यातील एकालाही अमेरिकेस

पुन्हा महान करावयाचे आहे म्हणजे नक्की काय हे विचारले असते तर सांगता आले नसते. या प्रश्नाचे उत्तर खुद्द ट्रम्प यांनाही देता येणार नाही. पण तरीही हे सर्व ‘मागा’चे तुणतुणे वाजवत राहिले. आता ते अंगाशी येताना दिसते. हे होणारच होते. याचे कारण ‘मागा’ म्हणजे केवळ परदेशीयांना, स्थलांतरितांना हाकला यापेक्षा अधिक काही या मंडळींच्या डोक्यात नाही. आपल्या ‘स्वप्नभूमीत’ गौरेतर स्थलांतरित नको, असा या ‘मागा’चा खरा अर्थ. तथापि या अर्धवटरावांस वास्तवाचे भान नाही. अमेरिका जी काही महान झाली/ होती वा आहे ती या स्थलांतरितांमुळे. या देशाचे नेतृत्व करणाऱ्यांत महान होण्याची क्षमता होती म्हणून जगभरातील स्थलांतरित त्याकडे आकृष्ट झाले आणि असे सर्व जगातील गुणवान आकर्षित झाले म्हणून तो देश इतका सशक्त झाला. हे स्थलांतर एके काळी अमेरिकेइतक्याच सशक्त असलेल्या सोविएत रशियात का नाही झाले? कारण तिथल्या देशनेतृत्वाची तितकी क्षमता नव्हती आणि नाही. त्यामुळे रशियात स्थलांतरितांविरोधात कोणी मोहीम हाती घेण्याची शक्यता नाही. हा फरक लक्षात घेताना या उभय देशांच्या नेतृत्वांतील साम्यस्थळही विचारात घ्यावे लागेल. हे साम्य आहे या दोन्ही देशप्रमुखांच्या भाषेत. ट्रम्प यांच्याप्रमाणेच पुतिन हेही रशियास

पुन्हा गतवैभवी स्थानावर घेऊन जाऊ इच्छितात. तेव्हा मुद्दा हा की सच्ची लोकशाहीवादी अमेरिका असो वा अन्य कोणी वा रशिया. गतवैभवाची भाषा जनसामान्यांस नेहमीच आकृष्ट करते. तथापि तसे करत असताना किती ताळतंत्र सोडायचा आणि

लो
...अमेरिकेतील या नाट्याची मौज घेतल्यानंतर आणि ‘व्हिसा’ मिळाल्यानंतर भावनिक मुद्द्यांवर अक्कल गहाण टाकायची नसते, याचेही भान भारतीयांना राखता आले तर बरे!

शहाणपणापासून किती फारकत घ्यायची याचे भान असावे लागते. ते नसले की काय होते याचे अमेरिकेत सध्या सुरू आहे ते उदाहरण. झाले असे की कोणा लॉरा लुमर या अलीकडे भलतेच फॅड असलेल्या ‘इन्स्पुएन्सर’ महिलेने ट्रम्प यांनी श्रीराम कृष्णन यांच्या सल्लागारपदी केलेल्या

नेमणुकीवर समाजमाध्यमांत हिणकस म्हणावी अशी टीका केली. हे श्रीराम अर्थातच भारतीय वंशाचे आहेत आणि ट्रम्प यांनी ‘आर्टिफिशियल इंटेलिजन्स’ (कृत्रिम प्रज्ञा) विभाग हाताळण्यासाठी त्यांना सल्लागार घोषित केले आहे. त्यावर या लुमरबाई संतापल्या. ट्रम्प यांची ही कृती ‘मागा’ आश्वासनास तडा देणारी आहे असे त्यांचे म्हणणे. म्हणजे ट्रम्प यांनी सर्व महत्त्वाच्या पदांवर फक्त स्थानिक अमेरिकी व्यक्तींच्याच नेमणुका कराव्यात, स्थलांतरित अजिबात नकोत असा त्यांचा आग्रह. ट्रम्प हे उजवे तर लुमरबाई अतिउजव्या. ट्रम्प यांनी प्रचारात स्थलांतरितांविरोधात चालवलेला मुद्दा अमलात आणवा यासाठी त्या आग्रही आहेत. त्यांचा हा समाजमाध्यमी आग्रह ‘मागा’ समर्थकांत वाऱ्यासारखा पसरला आणि समस्त ट्रम्प समर्थकांस तो पटलादेखील. त्यामुळे ट्रम्प यांची चांगलीच पंचाईत झाली. कारण निवडणुकीत एखादा विषय तापवणे ही एक बाब आणि तो तापवलेला विषय तडीस नेता येणे ही वेगळी बाब. ट्रम्प यांना हा फरक लक्षात आला असणार. कारण त्यांनी अधिकृत स्थलांतरितांचे स्वागत करणाऱ्या ‘एच १बी’ व्हिसाची तारीफ केली. पण या ‘मागा’ समर्थकांस हे मंजूर नाही. आपल्या गेल्या अध्यक्षीय कारकीर्दीत आणि अलीकडे प्रचारात ट्रम्प यांनी स्थलांतरितांविरोधात कडक

भूमिका घेतली होती आणि हे परदेशी घुसखोर स्थानिक अमेरिकनांची कुत्री-मांजरे खातात असा हास्यास्पद आरोप केला होता. गेल्या खेपेस ट्रम्प यांनी ‘एच १बी’ व्हिसासही विरोध केला होता. वास्तविक ट्रम्प यांचे लक्ष्य होते ते बेकायदा मार्गाने येणारे स्थलांतरित. ‘एच १बी’ व्हिसा घेऊन अमेरिकेत जाणारे हे कायदेशीर मार्गाने गेलेले असतात. पण हा फरक समजावून घेण्यास लुमरबाई तयार नाहीत आणि ‘मागा’ समर्थकांसही तो अजिबात मंजूर नाही. स्थलांतरित म्हणजे स्थलांतरित. कायदेशीर-बेकायदा असा फरक नाही; सगळ्यांना हाकला असा त्यांचा आग्रह. अमेरिकी उच्चतंत्र कंपन्या, बँका, वित्तसंस्था यांना हे झेपणारे नाही. कारण या सगळ्यात कळीच्या पदांवर अनेक परदेशी आहेत. त्यांचे प्रतिनिधित्व ट्रम्प यांचे सूर-साथी एलॉन मस्क यांनी आधी केले. मस्क हे ‘एक्स’ (आधीची ट्विटर) या कंपनीचे प्रमुख. त्यांच्या कंपनीत अनेक परदेशी नागरिक आहेत आणि खुद्द मस्क हेदेखील स्थलांतरितच आहेत. त्यांनी ‘एच १ बी’चे समर्थन केले. झाले, ‘मागा’ समर्थक त्यांच्याही मागे लागले. परिस्थिती अशी झाली की अखेर ट्रम्प यांस मस्क यांच्या समर्थनार्थ मैदानात उतरावे लागले. त्यामुळे समाजमाध्यमी ‘मागा’पंथी अधिकच चिडले. त्यांचा तो अवतार पाहून मस्क यांनाही आपल्या भूमिकेत बदल करावा लागला. ‘एच १बी’चा

पुनर्विचार व्हायला हवा; त्यात अनेक दोष आहेत, असे आता हे मस्क महाशय म्हणतात. परिणामी या मुद्द्यावर ट्रम्प एकटे पडले. हा जगाचा इतिहास आहे. भावना उद्दीपित करून निवडणुका जिंकल्या, सत्ता मिळवली की या भावनांस आळा घालावा लागतो. परंतु एव्हाना हे भावनोद्दीपित चेकाळलेले असतात आपल्या भावनांस ज्यांनी हात घातला त्यांचे शांत होणे त्या सर्वांस मंजूर नसते. ते मग आपल्याच नेत्यांच्या कठ्यात राहत नाहीत. मग मुद्दा मशिदींखालील शिवलिंगांचा असो वा स्थलांतरितांस हाकलण्याचा. दोन्ही भिन्न भौगोलिक मुद्द्यांवरील प्रतिक्रियेत साम्य असते. तेव्हा अमेरिकेतील या ‘संगीत’ ‘मागा’ पमाना’ नाट्याची मौज भारतीयांनी मनःपूर्वक घ्यायला हवी. कारण या ‘एच १बी’ व्हिसाचा सर्वाधिक फायदा भारतीय उडवतात. म्हणजे दर दहा ‘एच १बी’ धारकांतील तब्बल सात व्हिसाधारी ‘भरतभू’त जन्मलेले असतात. या नाट्याची मौज घेतल्यानंतर आणि ‘व्हिसा’ मिळाल्यानंतर भावनिक मुद्द्यांवर- मग तो मायदेशातील मंदिर-मशिदींचाही का असेना- अक्कल गहाण टाकायची नसते, याचेही भान राखता आले तर बरे! तसेही अमेरिकेबाबतीस भारतीयांचा आविर्भाव आपले भारतावर भारतीयोपेक्षा अधिक प्रेम आहे, असा असतो! त्यांच्यासाठी हा सं. ‘मागा’पमानाचा प्रयोग अधिक रंगतदार असेल.

तंत्रज्ञान... तुझा रंग कसा?

पंकज फणसे

तंत्रज्ञान आणि राजकारण यांच्या अंतःसंबंधाचे विभागीय संशोधक phanasepankaj@gmail.com

तंत्रज्ञान आणि भूराजकीय घडामोडींचा संबंध
पडताळणाऱ्या नव्या सदराचा हा परिचयलेख, आपला इतिहास ‘तंत्रज्ञान’केंद्रित कसा आहे याची उजळणी करणारा...

विश्लेषण

राखी चव्हाण
rakhi.chavhan
@expressindia.com

‘कॅग’च्या अहवालात भारतीय लष्कराच्या ‘रीमाउंट अँड व्हेटर्नरी कोअर’मधील उणिवा उघड झाल्या...

जगातील पहिल्या अणुचाचणीचे जनक रॉबर्ट ओपनहायमर चाचणीच्या यशानंतर गीतेतले प्रसिद्ध सुभाषित पुटपुटले होते, ‘आता मी साक्षात मुब्तू झालो आहे, जगाचा विनाशक’... एकापरीने, प्रत्यक्ष जगाच्या निर्मात्याचे हे विधान. जेव्हा एखादा थोर शास्त्रज्ञ याची अनुभूती घेतो तेव्हा हा आत्मविश्वास निर्माण करणारा घटक कोणता असेल तर तो म्हणजे तंत्रज्ञान. त्यानंतर पुढचे अर्धे शतक जगाचे राजकारण केवळ याच आण्विक तंत्रज्ञानाच्या छायेत गेले हे देखील एक वास्तव. पुढे जाऊन माहिती तंत्रज्ञान क्रांतीमुळे हाती असणारा मोबाइलच संमतीशिवाय विदा गोळा करून आपल्या विरोधातील शस्त्र झाला हे कळले नाही. आधी युद्धे ही सीमांवर लढली जायची. आता युद्धाची व्याप्ती वाढून प्रत्येक स्वतंत्र नागरिक हा लक्ष्य झाला आहे. आण्े आघात करण्यासाठी शरीर अणुरे उतर असून मानवी मन हे आघाताचे नवे माध्यम बनले आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्तेचे युग येईल म्हणता म्हणता आले सुद्धा... ही सगळी घडामोड होण्याचे कारण म्हणजे तंत्रज्ञानातील बदल!

जेव्हा २०व्या शतकात तेलाची क्रांती झाली आणि मुक्त बाजारव्यवस्थेची पायाभरणी झाली तेव्हा जगातील शक्तिशाली राष्ट्रांनी या तेल पुरवठादार राष्ट्रांवर वर्चस्व प्रस्थापित करण्याचे प्रयत्न केले. त्याच सुमारास, वसाहतीचे राजकारण नव्या मूल्यांच्या निर्मितीनंतर नाकारले जाऊ लागले आणि बाजार नियंत्रणाच्या राजकारणाद्वारे या देशातील घडामोडींवर नियंत्रण मिळविणे चालू झाले. पुन्हा अशांत रियाध आणि तेहरान पाश्चात्य देशांच्या फायद्याचे ठरू लागल्यानंतर छुपी युद्धे तेवत ठेवून मध्यपूर्व आणि दक्षिण अमेरिका हे तेलसंपन्न प्रदेश धुमसणे नित्याचे झाले. नवउदारमतवादाच्या काळात बाजारव्यवस्थेची नवी समीकरणे उभी राहताना चीन हा वस्तू उत्पादनाचे आगर बनला. आयर्लंड, बहामा बेटे, कॉनरी बेटे वगैरे करसूक्त प्रशासनासाठी कॅंपॅरिट कंपन्यांना आकर्षित करू लागली. एकूणच नव्या व्यवस्थेत सत्ता, संघर्ष, बाजार सर्वांनी आपले स्थान निश्चित केले. सध्याच्या युगात तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीनंतर ‘विदा हीच सत्ता गाजविण्याची गदा’ हे लक्षात आल्यानंतर राष्ट्रांनी त्यांच्या भूमिकेत बदल करायला

सुरुवात केली. २० व्या शतकातील व्यवस्थेवर उभे असलेले जगाचे प्रारूप, उदयोन्मुख तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीनंतर आमूलाग्र बदलाच्या प्रतीक्षेत आहे.

गेल्या काही वर्षांतील युद्धे पहिली तर आपल्या लक्षात येईल की, आधी युद्धनिपुणतेसाठी मनुष्यबळाची गरज असायची. नंतर तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीमुळे हजारो सैनिकपेक्षा काही तंत्रकुशल सैनिक निर्णायक ठरू लागले. आता मात्र प्रत्यक्ष शस्त्र चालविण्यासाठीयुद्धा मनुष्यबळाची गरज लागणार नाही. गाझा युद्धात इझ्राएलने तयार केलेल्या ‘लॅव्हंडर’ प्रणालीमध्ये लक्ष्य निवडण्याचा आणि त्याचा भेद करण्याचा निर्णय एका स्वायत्त यंत्रणेद्वारे घेतला जात आहे ज्यात मानवी हस्तक्षेप शून्य आहे. रशियाच्या हल्ल्यानंतर युकेनचा निभाव लागणार नाही असे मानले जात होते, पण पाश्चात्य तंत्रज्ञानाच्या जिवार युकेन रशियाला जड जात आहे. सप्टेंबर २०२२ मध्ये प्रत्यक्ष हल्ला झाल्यानंतर युकेनसह उच्च दर्जाची बैठक करणारा हा कोणत्याही देशाचा राष्ट्रप्रमुख नव्हता तर ‘पलांतीर’ या विदा विश्लेषण करणाऱ्या अमेरिकन कंपनीचा प्रमुख होता. बदलत्या काळात युद्धाचे संपूर्ण व्यवस्थापन केवळ तंत्रज्ञानाद्वारे होणे शक्य आहे. वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरमच्या एका अहवालानुसार २०२५ मधील जगासमोरील महत्त्वाच्या पाच आव्हानांमध्ये ‘तंत्रज्ञान प्रशासन’ हे एक आहे.

तंत्रज्ञान हा प्राचीन काळापासून भूराजकीय बदलांवर प्रभाव टाकत आहे. ‘सिंकडर’ अलेक्झांडरच्या भारतावरील आक्रमणात भारतीय राजांच्या हत्तीपेक्षा ग्रीक सैन्याचे चपळ घोडे प्रभावी ठरले. मुघल सम्राट बाबरचा भारतातील प्रवेश, ईस्ट इंडिया कंपनीचे भारतातील आक्रमण या सर्वांमध्ये तंत्रज्ञान कौशल्य हा कळीचा मुद्दा ठरला. एकूणच तंत्रज्ञान हे सत्ताधीशांना शक्तिशाली बनविते तर तंत्रज्ञानातील बदल ही नव्या सत्ता समीकरणांची नांदी असते. तंत्रज्ञान बदल हा नवीन तंत्रज्ञानाचा शोध, अस्तित्वात असलेल्या तंत्रज्ञानात सुधारणा आणि तंत्रज्ञानाचा प्रसार या गोष्टींवर अवलंबून असतो. दोबळमानाने तंत्रज्ञान बदलाचा राजकारणावर पाच प्रकारे प्रभाव पडतो. तंत्रज्ञान बदल विविध घटकांना नवीन

संधी उपलब्ध करून देते, ज्यामुळे अस्तित्वात असलेल्या व्यवस्थेमध्ये बदल अपरिहार्य ठरतो. उदाहरणार्थ, डिझेल आणि टर्बो इंजिनच्या शोधानंतर दळणवळणाची गती वाढली आणि जागतिकीकरण आणि उदारमतवादाचे बाजारू प्रारूप फोफावले.

दुसरी गोष्ट म्हणजे तंत्रज्ञान बदल राजकारणात वाटपानुसार भेद निर्माण करते. एकेकाळी बलाढ्य समजली जाणारी ‘नोकिया’ कंपनी ‘आयफोन’च्या प्रसारानंतर लयास गेली, ज्यामुळे अत्याधुनिक तंत्रज्ञानातील फिनलंडचे नाव नामशेष होऊन बाजारपेठ अमेरिकेकेंद्रित झाली. काही प्रकारचे तंत्रज्ञानात्मक बदल विद्यमान कौशल्ये, तज्ज्ञता आणि उत्पादन क्षमतांना प्रोत्साहन देतात, ज्यामुळे विद्यमान आघाडीवर असलेल्या संस्थांचे वर्चस्व अधिक मजबूत होते. तर काही प्रकारचे तंत्रज्ञानात्मक बदल पूर्णपणे वेगळी कौशल्ये, तज्ज्ञता आणि उत्पादन क्षमता आवश्यक करतात, ज्यामुळे नव्यांना प्रवेशाची संधी मिळते.

तिसरे म्हणजे, तंत्रज्ञानात्मक बदल हे महान शक्तीमधील विद्यमान स्पर्धेसाठी बाह्य (exogenous) किंवा अंतर्गत (endogenous) कारक असू शकतात. अंतर्गत बदलांचे उदाहरण म्हणजे, ज्या प्रकारे हिटलरने आपल्या सर्व स्रोतांचा वापर तंत्रज्ञान सुधारणेसाठी करून लष्करी उत्पादन वाढविले त्याचा फायदा जर्मनीला दुसऱ्या महायुद्धात आघाडी घेताना झाला. तर औद्योगिक क्रांतीचा फायदा युरोपीय राष्ट्रांना आशिया आणि आफ्रिका खंडात वसाहती मिळविताना झाला हे बाह्य बदलांचे उदाहरण!

चौथी बाब म्हणजे तंत्रज्ञानात्मक बदल. तंत्रज्ञान नवीन संधी उघडून देत असताना, त्याच्या बदलाचा कालावधी, प्रकार, दिशा, तीव्रता आणि त्याचे परिणाम यांबद्दल अनिश्चितता निर्माण करतो. आण्विक शस्त्रांच्या निर्मितीनंतर भविष्याबद्दल निर्माण झालेली अनिश्चितता अजूनही शंकाखोरांना झपाटत आहे. पण, तंत्रज्ञानातील बदल एका अल्पित परिस्थितीत होत नाहीत : नवीन तंत्रज्ञानासाठी प्रत्यक्षात अतिरिक्त पायाभूत सुविधा आणि नवीन/ भिन्न कौशल्यांची आवश्यकता असू शकते. सेमीकंडक्टर चिप उत्पादनात तैवानने आघाडी घेतल्यानंतर प्रशस्त

निर्मिती कारखाने, भांडवल आणि कुशल मनुष्यबळ यांचा समुच्चय तिथे झाला. आणि जागतिक अर्थव्यवस्थेत तैवानचे अनन्यसाधारण महत्त्व लक्षात घेऊन त्याचे चीनच्या आक्रस्ताळेपणापासून संरक्षण करणे हे अमेरिकेचे प्राथमिक कर्तव्य बनले.

एकूणच तंत्रज्ञान केवळ युद्धशास्त्रात निर्णायक घटक न राहता त्याचे सामाजिक आर्थिक परिणाम खोलवर रुजले; याचे प्रतिबिंब राजकारणावर दिसत आहे. सध्याचा काळ हा तंत्रज्ञान आणि समाज यांच्या संबंधांवर मूलभूत प्रभाव टाकणारा आहे. फायव्ह जी, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, क्वान्टम कंप्युटिंग, कृत्रिम जीवशास्त्र, जैवतंत्रज्ञान आदींच्या शोधांमुळे, विकासांमुळे आणि प्रचारांमुळे सामाजिक-राजकीय गणिते दूरवर घडणार-बिघडणार आहेत. या पार्श्वभूमीवर या लेखमालेत आपण तंत्रज्ञान आणि भूराजकीय घडामोडींचा संबंध पाहणार आहोत. इतिहासापासून सुरुवात करून आण्विक युगापर्यंत अनेक उल्लेखार्थक घटनांची ओळख या लेखमालेतून करून घेऊ. सध्याच्या काळातील उदयोन्मुख तंत्रज्ञानांमुळे आपले जग कसे बदलत आहे आणि त्याचा राजकारणावर, राष्ट्रांतील परस्परसंबंधांवर काय परिणाम होत आहे हे पाहणे देखील तितकेच किंबहुना अधिकच उल्लेखार्थक ठरेल. अत्यंत आधुनिक आणि गतिशील असलेल्या या विषयाची ओळख करून देण्याचा प्रयत्न या लेखमालेतून राहील. हा प्रवास केवळ माझा एकट्याचा न राहता वाचकांचाही व्हावा यासाठी बहुमूल्य अभिप्राय आणि सूचनांचे स्वागत आहे.

तंत्रज्ञान हे निखळ पाण्यासारखे आहे. राजकीय घडामोडींच्या प्याऱ्यात ओतले की त्याला रंग चढू लागतो... कधी शांततेचा पंढारा, कधी प्रगतीचा हिरवा आणि हो... कदाचा लालदेखील. एकूणच तंत्रज्ञान, त्याचे बदल आणि भूराजकीयता यांचे संबंध उलगडणे म्हणजे सामाजिक पटलावरील इंद्रधनुष्य पार करण्यासारखे आहे. तंत्रज्ञान हे केवळ निमित्त आहे, तंत्रिमार्मीत राष्ट्र असेल वा जगद्व्याळ कंपनी - खरी भूक आहे वर्चस्वाची, सत्ता गाजविण्याची. तर या सदरातून आढावा घेऊ राजकारणातील तंत्रज्ञानाचा आणि तंत्रज्ञानाच्या राजकारणाचा... अर्थात ‘तंत्रकारण’चा...

भारतीय लष्करातील प्राणी-विभागावर ‘कॅग’चे कोणते टपके?

महालेखापरीक्षण अहवालात काय?
भारतीय लष्करातील ‘रीमाउंट अँड व्हेटर्नरी कोअर’ या विभागाच्या प्राणी-प्रशिक्षण उद्दिष्टांपैकी केवळ अर्धेच उद्दिष्ट साध्य करण्यात आले असून या प्राण्यांमार्फत वाहतूक करण्यासाठीच्या ‘अॅनिमल ट्रान्सपोर्ट युनिट’चा पूर्णपणे वापर करण्यात लष्कर अयशस्वी ठरले, असा टपका भारताच्या नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकांनी (कॅग) संरक्षण सेवांवर नुकत्याच केलेल्या लेखापरीक्षणात आहे. भारतीय सैन्यातील घोड्यांचे आणि श्वानांचे प्रजनन, प्रशिक्षण आणि आरोग्य व्यवस्थापन यांत संबंधित विभाग अपयशी ठरल्याचा टपकाही या अहवालात ठेवला आहे. २०१८-१९ ते २०२०-२१ या कालावधीचा हा लेखापरीक्षण अहवाल नुकताच संसदेच्या हिवाळी अधिवेशनात सादर करण्यात आला. भारतीय सैन्यातील घोड्यांची क्षमता सुधारण्यासाठी युरोपीय देशांमधून उच्च प्रतीच्या घोड्यांचे गोठलेले वीर्य आयात करणे तसेच झेन आणि निरीक्षण साधने शोधून निकामी करणाऱ्या (कॅग) संरक्षण पध्द्यांचे (ससाणे, गरुड आदी) प्रशिक्षण आणि स्थानिक जातीच्या कुत्र्यांचे प्रशिक्षण एकरत साध्य झाले नाही किंवा काही साध्य झाले असेही या अहवालात नमूद आहे.

सैन्यदलात घोडे आणि खेचर कशासाठी?
सैन्यदलातील ‘प्राणी वाहतूक युनिट’मार्फत, चढण्यासाठी कठीण असलेल्या प्रदेशात दारूगोळा, अन्नधान्य यासारख्या आवश्यक वस्तू वाहून नेण्यासाठी घोडे आणि खेचर वापरले जातात. ‘प्राणी वाहतूक युनिट’ हे इंडो-तिबेटन सीमा पोलिसांच्या सर्व सीमा रक्षक युनिट्सचा अंगभूत भाग आहे. आह्वानात्मक स्थितीत दुर्गम प्रदेशात रसद साखळीतील एक महत्त्वाचा दुवा म्हणून हे प्राणी वाहतूक युनिट महत्त्वाचे आहे. मात्र, या खेचरांना आता सेवानिवृत्त करण्यात येत असून त्यांच्या सेवेबद्दल त्यांना प्रशंसापत्रे आणि मोबदला देण्यात येईल.

प्राणी वाहतूकाला आता कशाचा पर्याय?
भारतीय सैन्याने लष्करी सामग्रीची वाहतूक

करण्यासाठी आता खेचरांऐवजी रसद पुरवठा करणारे ड्रोन तयार करण्यास सुरुवात केली आहे. भारतीय सैन्याने २०२५ पर्यंत त्यांचा संपूर्ण प्राणी वाहतूक ताफा बंद करण्याची योजना आखली आहे. आतापर्यंत त्यांनी खेचरांची संख्या दीड हजाराने कमी केली आहे. तर तीन हजार ३०० हून अधिक खेचरे जानेवारीच्या सुरुवातीला निवृत्त केली जातील. या खेचरांना ‘सामान्य सेवा खेचर’ असा दर्जा होता आणि त्यांच्यामार्फत इंधन, पाणी आणि दारूगोळा वाहतूक केली जात होती. त्याऐवजी आता, रसद पुरवण्याच्या ५६३ ड्रोनसाठी भारतीय सैन्याने सुमारे ३२० कोटी रुपये दिले आहेत. ही मानवहटित यंत्रणा सुमारे १२ हजार फूटपेक्षा अधिक उंचीच्या भागात भार वाहून नेण्यास सक्षम असेल.

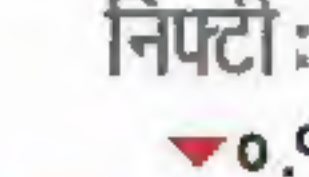

सैन्यदलात प्राण्यांचा वापर कधीपासून?
१९१४ मध्ये पहिले महायुद्ध सुरू झाले तेव्हा वेनी भाजी घोडदळचे मोठे सैन्य होते. संपूर्ण युद्धात विशेषतः वाळवंटातील मोहिमांमध्ये घोडे आणि उंटांवर बसवलेले सैन्य वापरले गेले. जखमींवर उपचार करण्यासाठी स्थापन केलेल्या वैद्यकीय सेवांच्या मोठ्या नेटवर्कचा भाग घोडे आदी प्राण्यांवरच अवलंबून होता. खेडबडीत भूभागामुळे किंवा रस्ते खराब स्थितीत असताना

जखमींना बाहेर काढण्यासाठी जनावरांचा वापर केला जात असे. पहिल्या महायुद्धादरम्यान घोडे, गाढव आणि खेचर यासारखे प्राणी आवश्यक युद्धसामग्री वितरित करण्यासाठी वापरले जात. पहिल्या आणि दुसऱ्या महायुद्धात घोडे, खेचर, गाढवे, बैल आणि अगदी हत्तींचा वापर केला जात होता. दुसऱ्या महायुद्धादरम्यान मित्र राष्ट्रांच्या बॉम्ब हल्ल्यामुळे पसरलेले अवशेष साफ करून वाहून नेण्यासाठी हत्तींचा वापर करण्यात आला. पहिल्या महायुद्धादरम्यान शोध आणि बचाव श्वान जखमी सैनिकांना शोधण्यासाठी ‘नो मॅन्स लँड’मध्ये बाहेर पडायचे. कुत्रे त्यांच्या संवेदनशील ज्ञापनशक्तीसह वासाच्या तीव्रतेसाठी ओळखले जातात. याचा वापर भारतीय सैन्याने विसाव्या शतकात भूसुरंग आणि लपवून ठेवलेली स्फोटके उपकरणे शोधण्यासाठी केला. वाखेरीज किटांकांची शिकार करण्यासाठी आणि खंदकामध्ये स्वच्छता राखण्यासाठी उंदीर, मांजरी आणि कधी श्वानांनाही प्रशिक्षित करण्यात आले होते. युद्धाच्या संकटात मनोबल वाढवण्यासाठी काही प्राणी शुभंकर म्हणून ठेवण्यात आले होते. ते सैन्यासाठी शुभेच्छा आणतात अशा (अंध) श्रद्धेने त्या काळात महत्त्वाची भूमिका बजावली.

हिवाळा सुरू होण्याच्या आसपास दिल्लीच्या खालावलेल्या हवेच्या गुणवत्तेची ‘निमेंच’ होणारी चर्चा आता मुंबईसंदर्भातही सुरू झाल्यामुळे ‘दिल्ली अवर दूर नही’चा प्रत्यय मुंबईकरांना येतो आहे. हवेच्या प्रदूषणाबाबत मुंबईकर जात्यात असतील तर बाकीची शहरे, निमडहरे सुपात आहेत, त्यामुळे ‘मुंबईचे काय चाललेय ते चालू द्या, आपल्याला काय त्याचे’ असे म्हणत अंग झटकायची मुभा त्यांना राहिलेली नाही, हे वास्तव अधिक गंभीर आहे. या चर्चेला निमित्त ठरले आहे ते हवेचे प्रदूषण वाढून हवेचा दर्जा खालावल्यामुळे मुंबईत भायखळा तसेच बोरिवली परिसरात सुरू असलेली बांधकामे बंद करण्याच्या मुंबई महापालिकेच्या निर्णयाचे. मुंबईतील काही परिसरातील हवेचा निदेशांक २०० च्या आसपास पोहोचल्यामुळे पालिकेला हे पाऊल उचलावे लागले आहे. खरे तर सकाळी पसरणारे गुदमरून टाकणारे धुरके (धूर

अधिक धुके) आणि श्वसनाच्या आजारांनी बेजार झालेल्यांच्या डॉक्टरांकडे लागणाऱ्या रांगा पहाता मुंबईतील हवा पार बिघडली आहे हे सांगण्यासाठी कोणा तज्ज्ञाची गरजच भासू नये. पण मोठ्या प्रमाणात सुरू असलेली बांधकामे, त्यातून उडणारे तसेच वाहनांच्या धुरातून बाहेर पडणारे धूलिकण हिवाळ्यातील थंड हवेत उशिरापर्यंत हवेत तरंगत राहतात आणि त्याचा मुंबईच्या हवेच्या दर्जावर परिणाम होतो हे तज्ज्ञांनीही स्पष्ट केले आहे. प्रति घनमीटर क्षेत्रात किती धूलिकण आहेत, यावरून त्यांचे प्रमाण मोजले जाते. ‘पीएम (पार्टिक्युलेट मॅटर) २.५’ हे २.५ मायक्रॉन जाडीचे वा त्यापेक्षाही सूक्ष्म धूलिकण जास्त धोकादायक समजले जातात. हवेमध्ये पीएम २.५ चे प्रमाण जास्त असते, तेव्हा धुरक्याचे प्रमाण वाढते. त्यामुळेच सध्या सकाळी मुंबई महानगर परिसरावर असलेले धुरके वाढत्या प्रदूषणाचे द्योतक आहे. त्याबरोबरच चांगल्या हवेचा गुणवत्ता निदेशांक ० ते ५० असतो, ५१ ते १०० एवढा निदेशांक असतो तेव्हा ती हवा ठीकठाक मानली जाते. १०१ ते १५० एवढा गुणवत्ता निदेशांक असलेली हवा श्वसनाच्या विकारांच्या बाबतीत नाजूक प्रकृतीच्या व्यक्तीसाठी आजारांना कारणीभूत ठरते. हवेचा गुणवत्ता निदेशांक १५१ ते २०० असल्यास निरोगी व्यक्तीलाही श्वसनाचे आजार होऊ शकतात. २०१ ते ३०० एवढ्या निदेशांकाची प्रदूषित हवा सगळ्यांसाठीच घातक असते तर ३०१ ते ५०० पर्यंत निदेशांक जाणे हे सगळ्याच निकषांपैकीकडे जाऊन बसते. गेली साताठ वर्षे हिवाळ्याच्या काळात दिल्लीची हवा ३०० ते ९०० या निदेशांकादरम्यान असते. त्यामुळे तिथे अनेकदा शिक्षण संस्थांना सुट्टी जाहीर करावी लागते. श्वसनविकाराने त्रस्त झालेल्यांना रुग्णालयात दाखल करावे लागणे हे तर तिथे नेहमीचचे.

आता मुंबई महापालिकेनेही ज्या विभागात हवेचा निदेशांक २०० च्या वर जाईल तेथील बांधकामे बंद करण्याचा निर्णय घेतला आहे. त्यानुसार बोरिवली आणि भायखळा परिसरातील बांधकामे थांबवण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. तशी नोटीस देऊनही काम थांबवले नसेल, तर त्या प्रकल्पांची गंभीर दखल घेतली जाणार आहे, असे सरकारचे म्हणणे आहे. हवेची गुणवत्ता सुधारेपर्यंत रस्त्यांसाठीची ‘खोदकामेही’ यापुढच्या काळात स्थगित जाणार आहेत, असे पालिका सांगते. शिवाय बांधकामासाठी आवश्यक असणाऱ्या आरएमसी म्हणजे रेडी मिक्स कंक्रीटच्या नव्या प्रकल्पांना यापुढच्या काळात मुंबईत परवानगी दिली जाणार नाही. पण याचाच दुसरा अर्थ हे प्रकल्प मुंबईबाहेर कुठे तरी प्रदूषण करत राहतील अशी शक्यता आहे. ‘द लॅसेट फॅनेटरी अर्थ’चा अहवालाही मोठ्या शहरांच्या पलीकडचे वास्तव सांगते. त्यानुसार दिल्ली, मुंबई, लखनौ, चेन्नई, कोलकाता अशा मोठ्या शहरांना प्रदूषणाचा विळखा पडलेला आहेच, पण त्याचबरोबर भारतातील एकूण ७८७ जिल्ह्यांपैकी ६५५ जिल्ह्यांमधल्या प्रदूषित हवेमधल्या सूक्ष्मकणांनी धोक्याची पातळी ओलांडलेली आहे. जागांचे वाढते मोल, त्यामुळे सतत वाढती बांधकामे, सार्वजनिक वाहतुकीच्या बोजव्यामुळे प्रचंड वाहनसंख्या, त्यातून होणारे प्रदूषण, ‘इलेक्ट्रिक वाहने प्रदूषण करत नाहीत’ हा गैरवसुध, बेफाम वृक्षतोड या सगळ्यामुळे राज्यातील शहरे, तसेच चंद्रपूरसारखी निमशहरे वेगाने या पातळीकडे वाटचाल करत आहेत. अशा प्रदूषणामुळे नायट्रोजन ऑक्साइड, सल्फर डायऑक्साइड, मोनोक्साईड, कार्बन डायऑक्साइड यासारखे धातक घटक वातावरणात जाऊन श्वसनसंस्थेवर परिणाम करतात. त्यामुळे आज दिल्लीकर, मुंबईकर ज्या गोष्टींना तोंड देत आहेत, तेच उद्या सातारा, सांगली, रत्नागिरी, चंद्रपूर, उस्मानाबाद, परभणी, नांदेडवासीयांच्या वाट्याला येऊ शकते. पाण्याची फवारणी वगैरे मार्गानी ‘जात्यात’ असलेल्या मुंबईत आज या प्रश्नावर तोंडगा काढण्याचा प्रयत्न होऊ असला तरी ‘सुपा’त असलेल्यांनी वेळेवर जागे होण्याची गरज आहे.

	सेन्सेक्स: ७८,१३९.०१ ▼ १०९.१४ (-०.१४%)
	निफ्टी: २३,६४४.८० ▼ ०.१० (-०.००%)
	तेल \$: ७४.३४ (▲ ०.४६%)
	डॉलर ₹: ८५.६५ (▲ १३ पैसे)

‘ट्रेड्स’ मंचावर ७००० कंपन्यांची भर अपेक्षित

मुंबई: वार्षिक उलाढाल २५० कोटी रुपयांपेक्षा जास्त असणाऱ्या कंपन्यांना ‘ट्रेड्स रिसिक्वेबल्स डिस्काउंटिंग सिस्टीम’ अर्थात ‘ट्रेड्स’ मंचावर ३१ मार्च २०२५ या मुदतीपर्यंत नोंदणी करणे केंद्र सरकारने अनिवार्य केले आहे. सरकारच्या या निर्णयामुळे या मंचावरील नोंदणीकृत कंपन्यांमध्ये केंद्रीय सार्वजनिक उपक्रमांतील २२ कंपन्यांसह, आणखी ७,००० कंपन्यांची भर पडेल, असा एम१एक्सचेंजचा अंदाज आहे. रिझर्व्ह बँकेकडून परवानाप्राप्त हा मुंबई महानगर क्षेत्रातील प्रबळ मंच असून, तो सूक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योग (एमएसएमई) क्षेत्रातील कंपन्यांसाठी मदत करत आहे. एम१एक्सचेंजचे प्रवर्तक सुंदीप महिट्रू यांच्या मते, एसएमई कंपन्यांना खेळत्या भांडवलाचा प्रवाह उपलब्ध झाल्याने, अन्य वित्तस्रोतावरील त्यांची मदार कमी होईल.

नागरी सहकारी बँकांचा नफा पाच वर्षांत दुप्पट करणार - एनयूसीएफडीसी

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई: राष्ट्रीय नागरी सहकारी वित्त विकास महामंडळाने (एनयूसीएफडीसी) नागरी सहकारी बँकांचा नफा पुढील पाच वर्षांत दुप्पट

सेन्सेक्स-निफ्टीचा वार्षिक ८ टक्के परतावा

वर्षसांगता मात्र घसरणीने

लोकसत्ता व्यापार प्रतिनिधी

मुंबई: भांडवली बाजाराच्या प्रमुख निर्देशांकांनी २०२४ सालाला घसरणीने निरोप दिला. मंगळवारी सलग दुसऱ्या सत्रात निर्देशांक घसरले, तरी मावळच्या वर्षात त्यांनी ८ टक्क्यांचा माफक परतावा गुंतवणूकदारांच्या पदरी दिला, तर त्यांच्या श्रीमंतोत तब्बल ७७.६६ लाख कोटी रुपयांची भर घातली. निर्देशांकांसाठी हे सलग नववे सकारात्मक परताव्याचे वर्ष ठरले.

गेल्या काही महिन्यांपासून डोकेदुखी ठरलेल्या परकीय गुंतवणूकदारांचे निर्गमन हेच मंगळवारच्या बाजाराच्या घसरणीचे कारण ठरले. सेन्सेक्सने १०९.१४ अंश नुकसानीसह ७८,१३९.०१ या पातळीवर दिवसाची अखेर केली. सत्रांतर्गत हा निर्देशांक ६८७ अंशांनी गडगडला होता; परंतु सत्राच्या उत्तरार्धात तो बव्हंशी सावरला. राष्ट्रीय शेअर बाजाराचा निफटी निर्देशांक मात्र सपाटीलाच विसावला. सोमवारच्या तुलनेत अवघ्या ०.१० अंश तुटीसह तो २३,६४४.८०वर बंद झाला.

■ अवघ्या तीन महिन्यांपूर्वी २७

सप्टेंबरला ८५,९७८.२५ या सार्वकालिक शिखराला गाठणारा सेन्सेक्स, वर्षासंगतला

७८,१३९.०१ वर विसावला.

म्हणजेच वर्षातील उच्चांकपासून तो

७,८३२.३४ अंशांनी अर्थात ९.११

टक्क्यांनी शेवटच्या तीन महिन्यांत

व्यापक बाजारात मात्र देशी संस्थांसह गुंतवणूकदारांकडून चांगली खरेदी सुरू राहिली. परिणामी बीएसई स्मॉल कॅप निर्देशांक ०.७१ टक्के, तर मिडकॅप निर्देशांक ०.१३ टक्के दराने वाढला.

सरलेले २०२४ हे वर्ष बाजारासाठी आह्वानात्मक असले तरी गुंतवणूकदारांच्या फायद्याचे ठरले. निर्देशांकांनी जानेवारी ते सप्टेंबर या कालावधीत संस्थालाचे चढ राखत, ऐतिहासिक उच्चांकांना गाठले. वर्षाच्या शेवटच्या टप्प्यात मात्र नफावसुली बाजारावर प्रभावी ठरली. परकीय संस्थात्मक गुंतवणूकदारांकडून विक्रीने जोर पकडला असला तरी निर्देशांकांसाठी हे सलग नववे सकारात्मक परताव्याचे वर्ष ठरले. - **प्रशांत तपासे**, वरिष्ठ उपाध्यक्ष (संशोधन), मेहता इवियटीज

निर्देशांकांचा विक्रमी चढ, तीव्र उतार

गडगडला. तरी वार्षिक तुलनेत ५,८९८.७५ अंशांची (८.१६ टक्के) सेन्सेक्सने कमाई केली. त्याच वेळी २६,२७७.३५ या विक्रमी उच्चांकाला गवसणी घालून निफटी निर्देशांक २,६३२.५५ अंशांनी गडगडून

सोने - २०२४ मधील सर्वोत्तम २३ टक्के लाभ देणारी मालमत्ता

मुंबई: भू-राजकीय ताणतणाव आणि जागतिक आर्थिक अनिश्चिततेमुळे देशांतर्गत बाजारात प्रति १० ग्रॅम ८५,००० रुपये आणि अगदी ९०,००० रुपयांपर्यंत नवीन वर्षात सोन्याची विक्रमी दौड सुरू राहण्याची

सराफ उद्योगासाठी २०२४ हे सर्वोत्कृष्ट वर्ष ठरले. प्रामुख्याने सणासुदीच्या आणि लग्नसराईशी संबंधित मागणीने दागिन्यांचा वापर १७ टक्क्यांनी वाढला. आगामी २०२५ चा कल हा होऊ घातलेले तब्बल ४० लाख विवाहसोहळे पाहता देशातील दागिन्यांचा वापर वाढेल. भारतात सोन्याकडे केवळ साजश्रृंगारासाठी नव्हे, तर गुंतवणूक म्हणूनही पाहिले जाते आणि या दुहेरी भूमिकेमुळे तरुण पिढीला सोन्याकडे जास्त आकर्षण निर्माण झाले आहे. - **राजेश रोकडे**, उपाध्यक्ष,

शक्यता आहे. आगामी वर्षाबाबत विश्लेषकांचे हे महत्त्वाकांक्षी कयास असले, तरी सरलेल्या २०२४ मध्येच गुंतवणूकीवर सर्वोत्तम लाभ देणारी ही मालमत्ता ठरली आहे. सोन्याने सर्वोत्तम कामगिरीसह २०२४ मध्ये देशांतर्गत बाजारात २३ टक्के असा अभूतपूर्व परतावा दिला. या वर्षी ३० ऑक्टोबरला मौल्यवान धातुने ८२,४०० रुपये प्रति १० ग्रॅमचा सर्वकालिक उच्चांक गाठला. चांदीने ३० टक्क्यांच्या परताव्यासह या उत्कृष्ट कामगिरीला साथ देत, प्रतिकिलो १ लाख रुपयांची पातळीही ओलांडली आहे.

जगभरात मध्यवर्ती बँकांद्वारे पतविषयक धोरणांत नरमाई आणि सुवर्णसाठ्यात वाढीच्या धोरणाने सोन्याच्या तेजीला चालना दिली. मात्र भू-राजकीय संकट निवळले आणि रुपयाच्या घसरणीने वेग पकडल्यास मौल्यवान धातू कमकुवत होण्याचेही कयास आहेत. सध्या एमसीएक्सच्या हाजिर बाजारात (स्पॉट मार्केट) सोन्याचा भाव ७९,३५० रुपये प्रति १० ग्रॅम असून असा आहे.

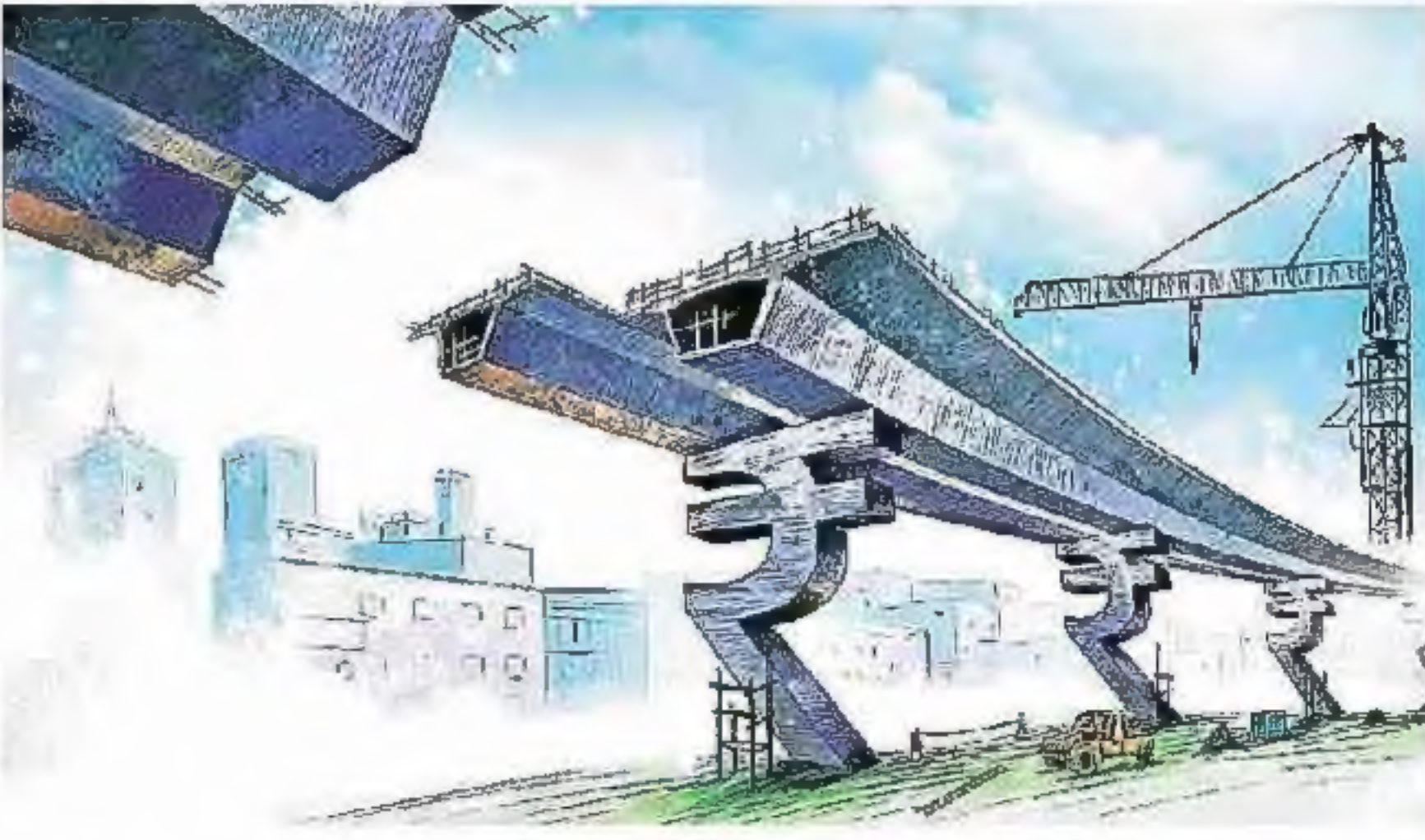
गुंतवणूकदारांच्या झोळीत दिला आहे. परिणामी २०२४ मध्ये गुंतवणूकदारांच्या मतेत ७७.६६ लाख कोटी रुपयांची भर पडली असून मुंबई शेअर बाजारात सूचकांक कंपन्यांचे एकत्रित बाजार भांडवल इतिहासात प्रथमच ५.१६ ट्रिलियन डॉलरवर पोहोचले आहे.

कालावधी लागेल. एकाच शिखर संस्थेच्या अंतर्गत या सर्व बँकांना आणणे आव्हानात्मक आहे. नागरी बँकांतील ठेवींच्या वाढीचा दर सध्या ४ टक्के असून, तो वाढविण्यासाठी प्रयत्न केले जाणार आहेत.

पायाभूत क्षेत्रांची वाढ नोव्हेंबरमध्ये ४.३ टक्क्यांपर्यंत मंदावली!

पीटीआय, नवी दिल्ली

सरलेल्या नोव्हेंबरमध्ये आठ महत्त्वाच्या पायाभूत सुविधा क्षेत्रांच्या कामगिरीत ४.३ टक्क्यांपर्यंत घसरण नोंदवण्यात आल्याचे मंगळवारी अधिकृत आकडेवारीने स्पष्ट केले. वर्षापूर्वी याच महिन्यात त्यामध्ये ७.९ टक्क्यांची वाढ नोंदविली गेली आहे. मासिक आधारावर, पायाभूत क्षेत्रांच्या उत्पादनांतील वाढ ऑक्टोबर २०२४ मध्ये नोंदवलेल्या ३.७ टक्क्यांच्या तुलनेत काहीशी विस्तारली इतकाच या आकडेवारीने दिलेला दिलासा आहे. नोव्हेंबरमध्ये खनिज तेल आणि नैसर्गिक वायूचे उत्पादन कमालीचे घटून नकारात्मक राहिले. तथापि, नोव्हेंबर महिन्यात सिमेंट उत्पादन १३ टक्क्यांपर्यंत वाढले आहे. बरोबरीने कोळसा, रिफायनरी उत्पादने, खते, पोलाद आणि वीज निर्मितीत अनुक्रमे ७.५ टक्के, २.९ टक्के, २ टक्के, ४.८ टक्के आणि ३.८ टक्के अशी वाढ

झाली आहे. गेल्या वर्षी नोव्हेंबरमध्ये वाढीचे हे प्रमाण अनुक्रमे १०.९ टक्के, १२.४ टक्के, ३.३ टक्के, ९.७ टक्के आणि ५.८ टक्के असे होते. प्रमुख आठ पायाभूत क्षेत्रांची वाढ या आर्थिक वर्षातील एप्रिल ते नोव्हेंबर या आठ महिन्यांच्या कालावधीत ४.२ टक्के होती. गेल्या आर्थिक वर्षात याच कालावधीत वाढीचे प्रमाण दुपटीहून अधिक म्हणजेच ८.७ टक्के होते.

देशाच्या कारखान्दीदारीचे आरोग्यमान मापणाऱ्या औद्योगिक

उत्पादन निर्देशांक अर्थात आयआयपीमध्ये या आठ प्रमुख क्षेत्रांचे ४०.२७ टक्के योगदान आहे. त्यातील ही घसरण पाहता, नोव्हेंबरचे ‘आयआयपी’चे आकडेही निराशाजनक राहण्याचा अंदाज आहे.

मुंबई रेत्वे विकास कॉर्पोरेशन लिमिटेड
 निविदा करिता विनंती
 MRVCV/MUTP-3A/KVM-BUD/259
 (येन पाकिट ई- प्रोव्हायडेंट विविधा प्रक्रिया)
 मुंबई रेतवे विकास कॉर्पोरेशन लिमिटेड (एम आर वी सी), ज्यांचे कॉर्पोरेट कार्यालय दुसरा मजला, चर्चगेट स्टेशन इमारत, मुंबई-४०००२० येथे आहे, यांचे द्वारे "मध्य रेल्वेचे कल्याण - बदलापूर स्टेशन दरम्यान प्रस्तावित तीसरी आणि चौथी लाइन संबंधात अतिरिक्त प्लॅट / वायाडस्ट आणि इतर विविध कार्ये निर्माण करणे" साठी ई-निविदा मागविण्यात येत आहेत. निविदाचे तपशील आणि निविदा दस्तावेज ई-प्रोक्चोरमेंट वेबसाइट <https://ireps.gov.in> वर उपलब्ध आहेत। पूर्ण भरलेली ई-निविदा वेबसाइट <https://ireps.gov.in> वर जमा करण्याची शेवटची तारीख ३०.०९.२०२५ रोजी, १४:०० वा. पर्यंत आहे। खुद्दीपत्र, जर असेल, तर ते फक्त वेबसाइट वर प्रसिद्ध करण्यात येईल।

BNP 03

	नवी मुंबई महानगरपालिका कार्यालय : न. मु. म. पा. मुख्या इमारत, भूखंड क्र. १, किले गावठाणजवळ, पामबीच जंक्शन, से.-२५ए, सी.बी.डी., बेलगूर, नवी मुंबई-४०० ६१४. दूरध्वनी : ०२२-२७५६७०७०/७१ फॅक्स : ०२२-२७५६७०७०	Navi Mumbai Municipal Corporation Office : NMCM Head Office, Plot No. 1, Near Kille Gaothan, Palmbeach Junction, C.B.D., Belapur, Navi Mumbai-400 614. Tel. : 022-27567070/71 Fax : 022-27517070
	जा.क्र. नमुमुमा/नवि/सर्सनर/४६४१/२०२४ दिनांक : ३०.९.२०२४	

शुद्धिपत्रक

नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या प्रारूप प्रसिद्ध विकास योजनेच्या अनुषंगाने करण्यात आलेल्या फेरबदलांबाबत महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजना व नगररचना अधिनियम, १९६६चे कलम २८(४) अन्वये करावयाचे प्रसिद्धीकरण.

ज्याअर्थी, नवी मुंबई महानगरपालिकेने नियोजन प्राधिकरण म्हणून महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजना व नगररचना अधिनियम, १९६६चे कलम २६(१) (यापुढे याचा उल्लेख "उक्त अधिनियम" असा करण्यात येईल) अन्वये प्रारूप विकास योजना (उक्त विकास योजना) तयार करून ती दि. १०.०८.२०२२ रोजीच्या सूचनेद्वारे नागरिकांकडून सूचना/ हरकती मागण्यासाठी प्रसिद्ध केलेली होती. सदर सूचना महाराष्ट्र शासन जमनपत्रात दि. १०.०८.२०२२ रोजी स्थानिक वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध केलेली होती. तसेच दि. १०.०८.२०२२ रोजीच्या सूचनेस दि. २५.०८.२०२२ रोजी शुद्धिपत्रक निर्गमित करण्यात आले होते व सदर शुद्धिपत्रकाखेळ महाराष्ट्र शासन जमनपत्र तसेच स्थानिक वर्तमानपत्रात दि. २५.०८.२०२२ रोजी प्रसिद्ध करण्यात आले होते.

आणि ज्याअर्थी, उक्त विकास योजनेवर विहित मुदतीत प्राप्त सूचना/ हरकतींचा विचार करून उक्त अधिनियमाच्या कलम २८(२) अन्वये गदीत केलेल्या नियोजन समितीने त्यांचा अहवाल नियोजन प्राधिकरण तथा मा. प्रशासक यांच्याकडे दि. १६.०२.२०२४ रोजी सादर केलेला आहे.

आणि ज्याअर्थी, उक्त नियोजन समितीने सादर केलेल्या अहवालावर नियोजन प्राधिकरण तथा मा. प्रशासक यांनी आवश्यक तथा दिव्यगीत काढी बदल करून/ नव्याने बदल सुचवून उक्त विकास योजनेत विहित फेरबदल करण्यासाठी व ती उक्त अधिनियमाच्या कलम ३० नुसार शासनाकडे मंजुरीस्तव सादर करण्यासाठी प्रशासकीय ठराव क्र. ५८७७७ दि. २२.०२.२०२४ रोजी पारित केलेला आहे.

आणि ज्याअर्थी, उक्त अधिनियमाच्या कलम २८(४) खालील तरतुबेनुसार, उक्त योजनेच्या मसुद्यात केलेले फेरबदल नागरिकांच्या अवलोकनाबद्दल महाराष्ट्र शासन जमनपत्रात दि. २३.०२.२०२४ रोजी व स्थानिक वर्तमानपत्रात दि. २४.०२.२०२४ रोजी प्रसिद्ध केलेली होती.

आणि ज्याअर्थी, शासनाने दिनांक २६.११.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये भूखंड क्र. ३१, सेक्टर-३०ए, वारी (उक्त भूखंड) हा भूखंड सिडकोने भाडेवटा कारखान्यास विवरीत केलेल्या प्रयोजनावर वापर दर्शविण्याबाबत शुद्धिपत्रकाद्वारे सुचणारा करण्याबबतय़ा कार्यवाही नवी मुंबई महानगरपालिकेस करण्याबाबत अर्दीरित केलेले आहे;

आणि ज्याअर्थी, शासनाने दि. ०८.०२.२०२४ शिडकोने निविदेद्वारे विक्री/ वितरण केलेल्या भूखंडावर आराखण प्रस्तावित न करण्याबाबत विचार करण्याबाबत नवी मुंबई महानगरपालिकेस निर्देश दिलेले आहेत;

आणि ज्याअर्थी, मा. उक्त न्यायालयाते जर्जिहत याचिका ८३/२०२४ मध्ये दि. ०५.०७.२०२४ रोजीच्या आदेशान्वये सनपड, सेक्टर-२१, भूखंड क्र. १+२ए मधील धारण तलावाबाबत निम्नानुसार कार्यवाही करण्याकरिता अर्दीरित केलेले आहे. सदर आदेश व प्रारूप विकास योजना नकाशांमध्ये निदर्शनास आलेल्या अरेखणेची त्रुटी दूर करणे आवश्यक आहे;

आणि ज्याअर्थी, नवी मुंबई महानगरपालिकेकडे अशाच स्वरूपाच्या प्राप्त झालेल्या विकास प्रवानांनी प्रस्तावनामधील काही भूखंडांव्ये उक्त भूखंडानुसार फेरबदल करणे आवश्यक असल्याचे महानगरपालिकेचे मत झालेले आहे;

आणि ज्याअर्थी उक्त विकास योजनेत शुद्धिपत्रकाद्वारे फेरबदल करण्यासाठी व ती उक्त अधिनियमाच्या कलम ३० नुसार शासनाकडे मंजुरीस्तव सादर करण्यासाठी प्रशासकीय ठराव क्र. ७३३२ दि. २६.१२.२०२४ रोजी पारित केलेला आहे.

आणि ज्याअर्थी, उक्त प्रारूप विकास योजना मसुद्यात नियोजन प्राधिकरण तथा मा. प्रशासक यांनी उक्त अधिनियमाच्या कलम २८(४) नुसार शुद्धिपत्रकाद्वारे फेरबदलची सुची परिशिष्ट 'अ'मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे नागरिकांच्या माहितीसाठी व अवलोकनाबद्दल प्रसिद्ध करण्यात येत आहे. सदर फेरबदल दर्शविणारा उक्त प्रारूप विकास योजना भाग नकाशा खालील नमूद केलेल्या कार्यालयात कामकाजाच्या दिवशी कार्यालयीन वेळेत ३० दिवसांच्या कालावधीकरिता नागरिकांच्या अवलोकनाबद्दल प्रसिद्ध करण्यात आलेला असून महानगरपालिकेच्या संकेतस्थळावर (www.nmmc.gov.in) देखील उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

१) मा. सार्वजनिक, नगररचना, कोषण विभाग, नवी मुंबई.
 २) सहायक संचालक नगररचना, नगररचना विभाग, २रा मजला, नवी मुंबई महानगरपालिका मुख्यालय, नवी मुंबई.
 ३) सर्व विभाग कार्यालये.

शुद्धिपत्रक परिशिष्ट-अ		
अधिनियमाचे कलम २८(४) नुसार केलेल्या फेरबदल/बदलांची सूचीमध्ये नव्याने समाविष्ट करावयाचे फेरबदल		
नवी मुंबई महानगरपालिका		
फेरबदल क्र.	नोड	फेरबदल/बदलांचा तपशील
वीएम-२२	वारी	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-३०ए भूखंड क्र. ३१ वा जागेवरील सार्वजनिक उपयोगिता विभाग (Public Utility Zone) वापर विभाग वाळूत लाव्यालेल क्षेत्र व्यापून या वापर विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे. तसेच सदर जागेवरील MSEB हा शब्दप्रयोग रद्द करण्यात आलेला आहे.
एम-४९	ऐरोली	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, एएम-४ या फेरबदलान्वये प्रस्तावित आराखण क्र. ए-८-अ-निर्माणन केंद्र (Fire Station) या आराखणामधील भूखंड क्र. ६-सी चे क्षेत्र वाळूत रहिवास या वापर विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे व उर्वरित क्षेत्रावर आराखण कायम ठेवून त्याचे नामाभिधान "Municipal Purpose" असे करण्यात आलेले आहे.
जीएम-३०	घणसोली	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-१ भूखंड क्र. ८९पै. वा जागेवरील मनोरंजनात्मक विभाग व ना विकास विभाग (Recreational Zone & NDZ) वापर विभाग वाळूत लाव्यालेल क्षेत्र रहिवास या वापर विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे.
जीएम-३१	घणसोली	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-१ भूखंड क्र. २५९पै. वा जागेवरील मनोरंजनात्मक विभाग व ना विकास विभाग (Recreational Zone & NDZ) वापर विभाग वाळूत लाव्यालेल क्षेत्र रहिवास या वापर विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे.
जीएम-३२	घणसोली	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-३ भूखंड क्र. ३५३पै. वा जागेवरील मनोरंजनात्मक विभाग व ना विकास विभाग (Recreational Zone & NDZ) वापर विभाग वाळूत लाव्यालेल क्षेत्र रहिवास या वापर विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे.
एमएम-२७	सनपड	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, आराखण क्र. एस-६९ "Multi Purpose Ground" या आराखणातील भागऱा क्षेत्र वाळूत सदर क्षेत्र धारण तलावामध्ये (Holding Pond) समाविष्ट करण्यात आलेले आहे व उर्वरित क्षेत्रावर आराखण कायम ठेवून त्यास १५.०० मी. प्रस्तावित विकास योजना रररर्याप्रसून नव्याने १२.०० मी. र्दंदीवा विकास योजना ररररा प्रस्तावित करण्यात आलेला आहे.
जीएम-३४	घणसोली	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-२३, आराखण क्र. जी-७८ "Multi Purpose Ground" या आराखणातील भूखंड क्र. १ व ३ चे क्षेत्र आराखणामधून वळवून लाव्यालेल क्षेत्र रहिवास विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे व उर्वरित क्षेत्रावर आराखण कायम ठेवण्यात आलेले आहे.
जीएम-३५	घणसोली	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-४ भूखंड क्र. २०० ते २११ पै. वा जागेवरील मनोरंजनात्मक विभाग व ना विकास विभाग (Recreational Zone & NDZ) वापर विभाग वाळूत लाव्यालेल क्षेत्र रहिवास या वापर विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे.
एमएम-४२	ऐरोली	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-२० वी भूखंड क्र. ६० पै. वा जागेवरील सार्वजनिक उपयोगिता विभाग (Public Utility) हा वापर विभाग लाव्यालेल क्षेत्र रहिवास या वापर विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे. तसेच सदर जागेवरील "ESS" हा शब्दप्रयोग रद्द करण्यात आलेला आहे.
एम-४	दिवा (भाग)	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, एम-४ या फेरबदलान्वये प्रस्तावित दिवा (भाग) येथील सर्व्हे नं. ४६पै., ४६पै., ४७पै., ४८पै., ५७पै., ५८पै., ६१पै., ६२पै. वा जागेवरील मनोरंजनात्मक (Recreational Zone) हा वापर विभाग वाळूत लाव्यालेल क्षेत्र औद्योगिक विभागात समाविष्ट करण्यात आलेले आहे. तसेच सदर जागेवरील Green Belt हा शब्दप्रयोग रद्द करण्यात आलेला आहे.
केएम-३२	कोपरछेरे	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-१३, भूखंड क्र. ९९ वा भूखंडावरील दर्शविण्यात आलेला फेरबदल क्र. केएम-३७ रद्द करण्यात येउन कलम २६(२) मधील प्रस्ताव कायम ठेवण्यात आलेला आहे.
केएम-३३	कोपरछेरे	नकाशात दर्शविल्याप्रमाणे, सेक्टर-३, भूखंड क्र. १६ वा भूखंडावरील दर्शविण्यात आलेला फेरबदल क्र. केएम-१९ रद्द करण्यात येउन कलम २६(१) मधील प्रस्ताव कायम ठेवण्यात आलेला आहे.

फॉर्म क्र. सीएए २
(कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम २३० (३) आणि कंपनीने नियम ६ आणि ७ नुसार (तडजोड, व्यवस्था आणि एकत्रीकरण) नियम, २०१६ च्या अनुसंधाने)
माननीय राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरण, मुंबई खंडीठासोनोर
(कंपनी अर्ज क्रमांक सी. पी. (सीएए)/२३६(एमबी)२०२४)
कंपनी कायदा, २०१३ च्या प्रकरणामध्ये
आणि
कंपनी कायदा, २०१३ च्या कलम २३० ते २३२ आणि इतर लागू तरतुदींच्या प्रकरणामध्ये
आणि
ट्रेझरार सोल्यूशन्स लिमिटेड आणि त्यांचे संबंधित भागधारक आणि कर्जदार यांच्यासोबत एलपी लॉजिस्टिक प्लस केमिकल एसीसीएम प्रायव्हेट लिमिटेडच्या एकत्रीकरणाच्या योजनेच्या प्रकरणामध्ये

एलपी लॉजिस्टिक प्लस केमिकल एसीसीएम प्रायव्हेट लिमिटेड , CIN: U74999MH2018PTC31701 कंपनी कायदा, २०१३ अंतर्गत विधीस्थापित केलेली कंपनी, ज्याचे नोंदीकृत कार्यालय सेंट्रम ऑफिस क्र.७०९, सातवा मजला, टीएफसी माजिबडे प्रभाग समिती कार्यालयासोनोर, वागळे इंडल इस्टेट, ठाणे - ४००६०४ येथे आहे.

..... अर्जदार २ / हस्तांतरक कंपनी

एलपी लॉजिस्टिक प्लस केमिकल एसीसीएम प्रायव्हेट लिमिटेडच्या इक्विटी शेअरहोल्डर्स आणि असुरक्षित धनकींची बैठक बोलावण्याची सूचना आणि सूचनेची जाहिरात

याद्वारे सूचना देण्यात येत आहे की माननीय राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरण, मुंबई खंडीठा, ("एनसीएलटी") यांनी १९ डिसेंबर २०२४ रोजीच्या आदेशाद्वारे ("एनसीएलटी आदेश") कंपन्यां (तडजोड, व्यवस्था आणि एकत्रीकरण) नियम, २०१६ ("सीए नियम") आणि सीएए नियमांच्या इतर लागू तरतुदींसह वाचित कंपनी कायदा, २०१३ ("कायदा") च्या कलम २३० ते २३२ च्या अनुसंधाने हस्तांतरक कंपनी आणि ट्रेझरार सोल्यूशन्स लिमिटेड ("हस्तांतरित कंपनी") दरम्यान विलीनीकरणाच्या योजनेला (यापुढे 'योजना' म्हणून संदर्भित) विचार करण्याच्या हेतूने, एलपी लॉजिस्टिक प्लस केमिकल एसीसीएम प्रायव्हेट लिमिटेड ("कंपनी" / "हस्तांतरक कंपनी") च्या इक्विटी भागधारकांची सभा बोलाविण्याचे निर्देश दिले आहेत.

सदर एनसीएलटी आदेशाच्या अनुषंगाने आणि त्यामध्ये निर्देशित केल्यानुसार, याद्वारे पुढील सूचना देण्यात येत आहे की, वेळेवेळी कॉर्पोरेट मंत्रालयाने जारी केलेल्या परिचरकांसह लागू कायद्यांच्या अनुपालनामध्ये हस्तांतरित कंपनीच्या इक्विटी भागधारकांची सभा व्हिडिओ कॉन्फ रन्सिद्वारे ("व्हीसी") किंवा इतर ऑडिओ व्हिड्युअल माध्यम ("ओएव्हीएम") (यापुढे "मीटिंग" म्हणून संदर्भित) आयोजित केली जाईल आणि त्यांना विनंती आहे की त्यांनी दिनांक आणि वेळेवर बैठकीस उपस्थित रहावे.

तपशील	इक्विटी भागधारक	असुरक्षित धनको
देवस आणि तारीख	मंगळवार, ०४ फेब्रुवारी, २०२५	मंगळवार, ०४ फेब्रुवारी, २०२५
वेळ	सायं. ०५.०० वा.	सायं. ०५.३० वा.
<p>हस्तांतरित कंपनीने ३१ डिसेंबर २०२४ रोजीच्या सभेची सूचना आणि नियमांच्या नियम ६ सह वाचलेल्या कायद्याच्या कलम २३०(३), २३२(१) आणि (२) आणि १०२ अंतर्गत आवश्यक असलेले स्पष्टीकरणात्मक विधान आणि नोटिसच्या अनुक्रमणिकेत नमूद केल्याप्रमाणे कागदपत्रे (एकत्रितपणे 'सूचना आणि परिशिष्ट' म्हणून संदर्भित), ज्यांचे ईमेल पत्रे कंपनी किंवा डिपॉझिटरीजमध्ये नोंदीकृत आहेत अशा इक्विटी भागधारकांना ३१ डिसेंबर २०२४ रोजी ईमेलद्वारे पाठवले आहे. कृपया लक्षात घ्या की या बैठकीची सूचना एनएसडीवरील www.evoting.nsdl.com वेबसाइटवर देखील उपलब्ध असेल.</p> <p>या सभेच्या तारखेपर्यंत, योजनेच्या प्रती आणि स्पष्टीकरणात्मक विधान नोंदीकृत कार्यालयात भाग्ये सकाळी १०:०० ते भाग्ये संध्याकाळी ५:०० च्या दरम्यान बैठकीला उपस्थित राहण्याचा अधिकार असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने केलेल्या विनंतीवर १ (एक) कामकाजाच्या दिवसात विनामूल्य मिळू शकते.</p> <p>मीटिंग दरम्यान रिमोट ई-व्होटिंग प्रक्रियेची तसेच ई-व्होटिंगची छाननी निष्पन्न आणि पारदर्शकपणे व्हावी आणि सभा संपल्यापासून ४८ तासांच्या आत सभेच्या अध्यक्षाना किंवा अशा प्रकारे अधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला दिलेल्या सभेच्या अहवाल सादर करण्याच्या हेतूने एनसीएलटीने श्री सुभाष सी वार्षेय यांची बैठकीचे अध्यक्ष म्हणून आणि सुश्री दीपिका सेठ्ठी यांची सभेच्या छाननीसाठी नियुक्ती केली आहे.</p> <p>इक्विटी भागधारक आणि असुरक्षित धनकोंना योजनेच्या मंजुरीसाठी ठरावर मतदान करण्याची सुविधा आणि पर्याय असेल (अ) इक्विटी/ओपडीएम द्वारे होणाऱ्या सभेमध्ये उपलब्ध ई-व्होटिंग प्रणालीद्वारे किंवा (ब) खाली नमूद केल्याप्रमाणे कालावधी दरम्यान रिमोट ई-द्वारे:</p>		
तपशील	इक्विटी भागधारक	असुरक्षित धनको
ई-व्होटिंगसाठी कट ऑफ तारखा	३० सप्टेंबर, २०२४	३० सप्टेंबर, २०२४
दूरस्थ ई-मतदान कालावधीची सुरुवात	०१ फेब्रुवारी, २०२५	०१ फेब्रुवारी, २०२५
दूरस्थ ई-मतदान कालावधीची समाप्ती	०३ फेब्रुवारी, २०२५	०३ फेब्रुवारी, २०२५

